Nr 19.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med anhållan om riksdagens yttrande angående de av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1939 vid dess tjugofemte sammanträde fattade besluten; given Stockholms slott den 19 januari 1940.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed anhålla om riksdagens yttrande angående de i nämnda protokoll omförmälda, av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1939 vid dess tjugofemte sammanträde fattade besluten.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 januari 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för kommunikationsdepartementet anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, de av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1939 vid dess tjugofemte sammanträde fattade besluten samt anför:

Inledning.

Fredsfördraget i Versailles av den 28 juni 1919 mellan de allierade och associerade makterna, å ena, samt Tyska riket, å andra sidan, vars del I omfattar förbundsakten för nationernas förbund, innehåller i del XIII ett socialpolitiskt reformprogram samt tillika bestämmelser om den institution, internationella arbetsorganisationen, som har till uppgift att förverkliga detta program.

Av berörda bestämmelser framgår bland annat, att organisationens beslutande församling, den internationella arbetskonferensen, har att beträffande förslag, som äro uppförda på dess dagordning, välja mellan två former för godtagande. Antingen skall beslutet resultera i ett förslag till internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller ock skall det utmynna i en rekommendation, avsedd att tagas under övervägande vid lagstiftning eller annorledes, men utan den bindande karaktär, som tillkommer en ratificerad konvention.

I fråga om verkställighet av konferensens beslut stadgas, att varje medlem av organisationen skall vara förbunden att inom ett år från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa därå antagna rekommendationer och konventionsförslag den eller de myndigheter, till vilkas kompetensområden respektive frågor höra, för deras omgestaltande till lag eller vidtagande av andra åtgärder. Om det till följd av exceptionella omständigheter är omöjligt att fullgöra nyss berörda förpliktelse inom ett år, skall den fullgöras snarast möjligt och under intet förhållande senare än 18 månader från sammanträdets avslutande. Därest en rekommendation ej leder till någon lagstift-

ningsåtgärd eller annat åtgörande för dess genomförande eller om ett konventionsförslag icke vinner vederbörande myndighets eller myndigheters bifall, skall respektive medlem av organisationen icke vara underkastad någon vidare förpliktelse med hänsyn därtill.

Närmare upplysningar om internationella arbetsorganisationen och dess verksamhet hava lämnats i propositionen nr 361 till 1921 års riksdag. Därutinnan kan även hänvisas till ett genom delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet på Kungl. Maj:ts uppdrag år 1928 utgivet arbete »Internationella arbetsorganisationen. I. Allmän del».

Den internationella arbetsorganisationens tjugofemte sammanträde hölls i Genève under tiden 8—28 juni 1939. Antalet representerade stater utgjorde 46, av vilka 34 sänt fullständiga delegationer, d. v. s. två regeringsombud samt ett ombud från vardera av arbetsgivar- och arbetarsidorna. Sverige deltog i sammanträdet med en fullständig delegation.[1]

Vid sammanträdet stodo följande frågor på dagordningen:

I. Teknisk utbildning och yrkesundervisning samt lärlingsväsen;

II. Reglering av anställningsavtal för infödda arbetare;

III. Rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor (likabehandling) för migrerande arbetare;

IV. Reglering av arbets- och vilotid för yrkesförare (jämte biträden) av åkdon, använda för transport på väg;

V. Generalisering av arbetstidens förkortning inom industri, handel och kontorsverksamhet; samt

VI. Arbetstidens förkortning i kolgruvor.

Samtliga dessa spörsmål, vilka tidigare varit föremål för behandling, voro upptagna på dagordningen till slutlig diskussion. Beträffande frågan nr V beslöts, att densamma med hänsyn till det osäkra internationella läget skulle skjutas på framtiden; arbetsbyråns styrelse erhöll uppdrag att åter upptaga frågan på konferensens dagordning vid någon av de kommande årens sessioner, så snart det internationella läget möjliggjorde en dylik åtgärd. Ett beslut av enahanda innehåll fattades beträffande frågan nr VI.

Övriga frågor, nr I—IV, blevo föremål för definitiv behandling. Därutinnan antogos följande fyra konventionsförslag och tio rekommendationer:

1) rekommendation (nr 57) angående yrkesutbildning;

2) förslag till konvention (nr 64) angående regleringen av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare;

[1] Genom Kungl. Maj:ts beslut den 12 maj 1939 hade att deltaga i konferensen från svensk sida utsetts:

såsom *regeringsombud* generaldirektören Wilhelm Björck och chefen för arbetsrådet John Nordin med kanslirådet Helge Berglund och e. o. aktuarien Gunnar Hävermark såsom experter;

såsom *arbetsgivarombud* verkställande direktören i svenska arbetsgivareföreningens allmänna grupp Fritiof Söderbäck med verkställande direktoren i Sveriges verkstadsforening Georg Styrman, kanslichefen i svenska arbetsgivareföreningen Oscar Jerneck och direktörsassistenten i nämnda förening Nils Holmström såsom experter; samt

såsom *arbetarombud* andre ordföranden i landsorganisationen i Sverige Gunnar Andersson med advokaten Arnold Sölvén, ombudsmannen i svenska transportarbetareförbundet Arvid Mårdh och andre sekreteraren i landsorganisationen i Sverige Gustav Vahlberg såsom experter samt redaktören Sven Backlund såsom språkexpert.

3) rekommendation (nr 58) angående den längsta giltighetstiden av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare;

4) förslag till konvention (nr 65) angående straffpåföljder för brytande av arbetsavtal från infödda arbetares sida;

5) rekommendation (nr 59) angående arbetsinspektion för infödda arbetare;

6) rekommendation (nr 60) angående lärlingsväsen;

7) förslag till konvention (nr 66) angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor;

8) rekommendation (nr 61) angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor;

9) rekommendation (nr 62) angående samarbete mellan staterna beträffande migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor;

10) förslag till konvention (nr 67) angående reglering av arbets- och vilotider vid transport på väg;

11) rekommendation (nr 63) angående individuella kontrollböcker vid transport på väg;

12) rekommendation (nr 64) angående reglering av nattarbetet vid transport på väg;

13) rekommendation (nr 65) angående metoderna för reglering av arbetstiden vid transport på väg; samt

14) rekommendation (nr 66) angående vilotider för yrkesförare av enskilda åkdon.

Genom delegationens för det internationella socialpolitiska samarbetet försorg utarbetade översättningar till svenska språket av originaltexterna till konventionsförslagen och rekommendationerna torde få såsom bilagor *(Bilagor A—N)* fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende. I fråga om konventionsförslagens och rekommendationernas innehåll får jag hänvisa till dessa bilagor.

Konventionsförslagen och rekommendationerna behandlas i det följande under fyra huvudavdelningar, vilka motsvara de å konferensens dagordning upptagna frågorna I—IV.

I. Teknisk utbildning och yrkesundervisning samt lärlingsväsen.

Inledning.

Frågan om teknisk utbildning och yrkesundervisning samt lärlingsväsen omnämndes redan i arbetsorganisationens konstitution såsom ett problemkomplex av vital betydelse när det gällde att förbättra arbetarnas levnads- och arbetsvillkor. Arbetskonferensen har också vid skilda tillfällen uppmärksammat frågan, speciellt genom att antaga vid sin tredje session (1921) en rekommendation rörande förbättrandet av den tekniska jordbruksundervisningen, vid den nittonde sessionen (1935) en rekommendation angående ungdomsarbetslösheten, varigenom ett allmängörande av åtgärderna för yrkes-

utbildning förordats, samt vid den tjugotredje sessionen (1937) en rekommendation rörande yrkesundervisningen vid byggnadsindustrien. Med anledning av en resolution, antagen vid konferensen 1935, beslöts att föra frågan i hela dess vidd upp på dagordningen vid 1938 års arbetskonferens för en första diskussion. Dessförinnan förelåg en inom arbetsbyrån utarbetad s. k. grå rapport, innehållande en analys av lag och praxis på ifrågavarande område inom olika länder. I denna markerades tendenserna i den opinionsbildning, som förekom i frågan, samt gavs ett förslag till frågeformulär att utsändas till medlemsstaternas regeringar i och för besvarande. Frågepunkterna erhöllo efter diskussion vid denna konferens sin slutgiltiga avfattning.

Förberedande behandling.

I yttrande den 28 oktober 1938 över frågeformuläret framhöll delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet, att anordnandet av teknisk och yrkesundervisning i ett land tydligtvis måste ske med hänsyn tagen till dess produktions-, arbetsmarknads- och allmänna skol- m. fl. förhållanden, vilka varierade från land till land. Någon i detalj likformig gestaltning av ifrågavarande undervisningsväsen i arbetsorganisationens olika medlemsstater torde sålunda ej kunna ifrågakomma. Jämväl inom de särskilda länderna torde man på grund av berörda omständigheter få finna sig i en viss olikformighet. Vidare framhölls, att den svenska undervisningen på förevarande område, vilken dittills varit endast i obetydlig mån statligt reglerad, utgjorde föremål för en mångfald utredningar, vilkas resultat då ej läte sig överblicka. — Frågeformuläret besvarades å svenska regeringens vägnar den 17 november 1938.

Sedan därefter inom internationella arbetsbyrån utarbetats förslag till rekommendationer angående yrkesutbildning och angående lärlingsväsen anmodades delegationen att avgiva yttrande däröver. Delegationen hörde i sin tur, över förstnämnda rekommendationsförslag socialstyrelsen, skolöverstyrelsen, kommerskollegium, svenska arbetsgivareföreningen, landsorganisationen i Sverige, Sveriges hantverksorganisation och statens arbetslöshetskommission samt över sistnämnda rekommendationsförslag socialstyrelsen, kommerskollegium och skolöverstyrelsen. I yttrande den 25 maj 1939 vidhöll delegationen vad som anförts i yttrandet den 28 oktober 1938 samt tillade, att delegationen icke kunde underlåta att ställa sig tveksam till värdet av att få till stånd en internationell reglering på förevarande område. Då emellertid rekommendationerna i stort sett icke innehölle sådana allmänna synpunkter, som icke kunde godtagas i vårt land, funne sig delegationen sakna anledning avråda från ett godkännande för Sveriges del av rekommendationsförslagen.

Behandling å arbetskonferensen.

Båda rekommendationsförslagen (nr 57 och 60) antogos enhälligt (med 110 röster) av konferensen. De båda svenska regeringsombuden samt det svenska arbetarombudet deltogo i omröstningen.

Yttrande.

Över rekommendationerna avgav därefter delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet yttrande den 1 december 1939. Däri förklarades, att intet inträffat av beskaffenhet att föranleda ändring i den uppfattning, åt vilken delegationen tidigare givit uttryck. Då rekommendationerna nu förelåge, hade delegationen att överväga, om och i sådant fall vilka åtgärder de å svensk sida borde föranleda. Delegationen erinrade därom, att de utredningar, som på sätt förut nämnts i vårt land verkställts rörande vissa hithörande spörsmål, numera visserligen torde vara i huvudsak slutförda men att några definitiva beslut beträffande de förslag, i vilka utredningarna resulterat, ännu ej förelåge. I detta sammanhang ansåg delegationen jämväl förtjäna omnämnas, att den av svenska arbetsgivareföreningen och landsorganisationen i Sverige tillsatta s. k. arbetsmarknadskommittén upptagit frågan om tillskapande inom arbetsförhållandet av bättre förutsättningar för en effektiv lärlingsutbildning. För utredning av denna fråga och framläggande av förslag till dess lösning hade nämnda kommitté även tillsatt en subkommitté, sammansatt av sakkunniga representanter för organisationerna å ömse sidor. Med hänsyn till vad sålunda anförts ansåg sig delegationen icke kunna förorda vidtagande f. n. av några särskilda åtgärder med anledning av ifrågavarande rekommendationer. Då dessa emellertid obestridligen innehölle en mångfald välmotiverade regler och grundsatser, syntes det vara önskvärt, att rekommendationerna ägnades tillbörligt beaktande vid den fortsatta utformningen av yrkesutbildningen och lärlingsväsendet här i Sverige.

Departementschefen.

I de nu ifrågavarande rekommendationerna har otvivelaktigt uttryck givits åt en mängd synpunkter av stort värde, vilka böra beaktas under det i vårt land pågående arbetet med utformning av en lämplig yrkesutbildning och ordnandet av ett ändamålsenligt lärlingsväsende. Anledning att för närvarande vidtaga några särskilda åtgärder med föranledande av rekommendationerna synes emellertid, såsom delegationen framhållit, icke föreligga.

II. Reglering av anställningsavtal för infödda arbetare.

Förberedande behandling.

Under den förberedande behandlingen av hithörande förslag till två konventioner och två rekommendationer förklarade delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet i yttranden den 30 november 1938 och den 25 maj 1939, att den ville åtnöja sig med att konstatera, att vårt land icke hade några kolonier eller liknande underlydande områden med sådana arbetare, som avsåges i förslagen.

Behandling å arbetskonferensen.

Nu ifrågavarande två konventionsförslag (nr 64 och 65) samt två rekommendationsförslag (nr 58 och 59) antogos av konferensen. Röstsiffrorna voro

beträffande konventionsförslaget nr 64 101—0, konventionsförslaget nr 65 95—22, rekommendationen nr 58 94—16 samt rekommendationen nr 59 94—2. Det svenska arbetsgivarombudet deltog icke i någon omröstning. Båda de svenska regeringsombuden och det svenska arbetarombudet röstade för konventionsförslagen samt rekommendationen nr 58, ett regeringsombud och arbetarombudet för rekommendationen nr 59.

Yttrande.

I yttrande den 1 december 1939 framhöll delegationen — under åberopande av vad den tidigare anfört — att det icke borde ifrågakomma för Sverige att förverkliga de olika beslutens föreskrifter genom lagstiftning eller på annat sätt; de två konventionsförslagen borde då ej heller ratificeras.

Departementschefen.

Då Sverige icke har kolonier eller därmed jämförliga underlydande områden, synes anledning icke föreligga för vårt land att ratificera konventionsförslagen eller vidtaga någon åtgärd med anledning av rekommendationerna.

III. Rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor (likabehandling) för migrerande arbetare.

Förberedande behandling.

Förslag till en konvention och två rekommendationer beträffande nu ifrågavarande spörsmål hava varit föremål för sedvanlig förberedande behandling, därvid delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet — efter att hava inhämtat yttranden från socialstyrelsen, svenska lantarbetsgivareföreningen, landsorganisationen i Sverige och Sveriges husmodersföreningars riksförbund — avgivit yttranden den 8 november 1938 och den 25 maj 1939. I sistnämnda yttrande anfördes, att det syntes kunna ifrågasättas om icke den möjligheten borde undersökas att ur uppställda förslag till konvention och rekommendationer till särskild behandling utbryta vissa bestämmelser, som syntes hava betydelse endast för den transoceana migrationen och vilka icke syntes lämpade för migrationen europeiska folk emellan. En sådan åtgärd skulle enligt delegationens åsikt säkerligen underlätta en anslutning till återstående principiella bestämmelser, vilka i åtskilliga fall vore av sådan art, att det skulle vara av ett betydande värde, om länderna mera allmänt följde dem.

Behandling å arbetskonferensen.

Förslagen till konvention (nr 66) samt till rekommendationer (nr 61 och 62) antogos enhälligt av konferensen (med resp. 110, 103 och 107 röster). Från svensk sida deltogo regeringsombuden och arbetarombudet men däremot ej arbetsgivarombudet i omröstningen.

Yttrande.

I yttrande den 1 december 1939 anförde delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet:

Den tidigare på åtskilliga håll i stor skala försiggående folkomflyttningen upphörde, som bekant, i stort sett med världskriget. Under de senaste åren ha visserligen ansatser till ett återupptagande av migrationen, såväl i koloniseringssyfte — väsentligen i Sydamerika — som för utnyttjande av säsongbetonade arbetstillfällen, kommit till synes, men under det nu började kriget lära väl dessa ansatser icke komma att i vidare mån fullföljas. Med hänsyn härtill och till de rätt stora krav, den ifrågavarande internationella regleringen ställer på respektive stater i fråga om bl. a. kontroll och uppgivande av självbestämmanderätt beträffande invandringspolitiken, vill det synas, som om denna reglering åtminstone f. n. knappast kan påräkna någon avsevärd anslutning.

Vad därefter särskilt angår vårt land, synes detsamma ha jämväl ett annat skäl för att ställa sig betänksamt eller avvaktande till den ifrågavarande regleringen. Denna är tydligtvis huvudsakligen avsedd för massomflyttningar av människor till för dem främmande omgivningar och förhållanden. Migrationen i vad Sverige beträffar har numera en annan karaktär. Den transoceana emigrationen härifrån har praktiskt taget upphört, och folkutbytet mellan vårt land och andra europeiska länder är av relativt blygsam omfattning. Det är också väsentligen begränsat till de nordiska staterna, d. v. s. till folk, som i alldeles övervägande mån förstå varandras språk och leva under likartade förhållanden.

Ehuru de föreliggande konferensbesluten rörande migrationen otvivelaktigt innehålla åtskilliga regler och principer, vilkas tillämpning skulle vara ägnade att så att säga rationalisera och humanisera migrationen, anser sig delegationen med hänsyn till vad härovan anförts icke kunna tillstyrka, att Sverige f. n. ratificerar konventionen eller vidtager några åtgärder till genomförande av rekommendationernas föreskrifter.

Departementschefen.

Till den ståndpunkt, åt vilken delegationen på sätt nyss anförts givit uttryck, ansluter jag mig. Med hänsyn härtill finner jag anledning icke föreligga för Sverige att för närvarande ratificera konventionen eller vidtaga några åtgärder med anledning av rekommendationerna.

IV. Reglering av arbets- och vilotid för yrkesförare (jämte biträden) av åkdon, använda för transport på väg.

Förberedande behandling.

Sedan ett av internationella arbetsbyrån utarbetat frågeformulär rörande reglering av arbets- och vilotider för yrkesförare (jämte biträden) av åkdon, använda för transport på väg, tillställts den svenska regeringen, avgav delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet — efter hörande av socialstyrelsen, svenska arbetsgivareföreningen, landsorganisationen i Sverige och Sveriges trafikbilägares riksförbund — den 8 november 1938 yttrande i ärendet. Däri framhöll delegationen såsom det mest vägande skälet för avstyrkande av svensk medverkan till att åvägabringa den tillämnade internationella regleringen, att denna skulle komma att i strid med princi-

per, som dittills i vårt land ansetts grundläggande på socialpolitikens område, omfatta även betydande grupper av självständiga företagare, vilka i fråga om arbetstidsförhållandena endast vore underkastade motorfordonsförordningens bestämmelser. Delegationen ansåg därför, att den svenska regeringen icke borde besvara frågeformuläret. Delegationens yttrande dikterades av tre ledamöter; avvikande meningar uttalades dels av två ledamöter och dels av en ledamot.

I skrivelse den 1 december 1938 till arbetsbyråns direktör anfördes, att den svenska regeringen gillade den tillämnade regleringen under förutsättning, att dess villkor överensstämde med den ståndpunkt, som beträffande arbetstidsfrågan kommit till uttryck i svensk lagstiftning.

Sedan ett förberedande konventionsförslag ävensom förslag till rekommendation angående viss kontrollåtgärd beträffande den reglering, som avsåges i konventionsförslaget, blivit utarbetade, avgav delegationen — efter att ånyo hava hört socialstyrelsen och förutnämnda organisationer — yttrande däröver den 25 maj 1939. Delegationen medgav däri, att konventionsförslaget i ett par betydelsefulla avseenden erbjöd större möjlighet till anslutning för Sveriges del än den i frågeformuläret antydda regleringen. I konventionsförslaget hade nämligen upptagits bestämmelser, som under vissa villkor möjliggjorde undantagande från konventionens tillämpning av bilförare, som vore självständiga företagare. Den normala arbetstiden per vecka hade också från 40 timmar — som frågeformuläret gav anledning förvänta — utsträckts till 48 timmar. Under framhållande av konventionsförslagets i ett flertal avseenden bristande överensstämmelse med gällande svensk lagstiftning och regeringens förut omnämnda förbehåll i sådant avseende, fann sig delegationen emellertid ej kunna förorda förslaget i befintligt skick utan uttalade den meningen, att de svenska regeringsombuden ej borde vid det förestående konferenssammanträdet stödja förslaget, med mindre detsamma i mer betydelsefulla avseenden bleve ändrat till skälig överensstämmelse med vårt lands arbetstidslagstiftning. — De i rekommendationsförslaget angivna föreskrifterna syntes icke giva anledning till några allvarligare betänkligheter.

Behandling å arbetskonferensen.

Såväl konventionsförslaget (nr 67) som rekommendationerna (nr 63—66) antogos av konferensen, därvid röstsiffrorna voro resp. 88—18, 85—20, 81—23, 81—21 och 72—21. Av de svenska konferensdeltagarna röstade arbetarombudet för och arbetsgivarombudet mot i samtliga fall; båda regeringsombuden röstade för konventionsförslaget och rekommendationerna nr 63 och 64 samt ett regeringsombud för rekommendationen nr 66.

Yttranden.

Sedan konventionsförslaget med därtill hörande rekommendationer remitterats till delegationen, har denna i sin tur inhämtat yttranden däröver från landsorganisationen i Sverige och Sveriges trafikbilägares riksorgani-

sation. Vid landsorganisationens yttrande fanns fogat ett yttrande av svenska transportarbetareförbundet.

Transportarbetareförbundet förklarade, att, då förhållandena i fråga om trafiksäkerheten i samband med biltrafikens våldsamma utveckling under senare år blivit på ett synnerligen skrämmande sätt alltmera aktuella, förbundet med tillfredsställelse hälsade konferensens beslut (rekommendationen nr 63), rörande individuell kontrollbok. Förbundet hyste emellertid stora betänkligheter i fråga om en i rekommendationen intagen bestämmelse, nämligen mom. 5: 2, vari föreskreves, att den individuella kontrollboken under förarens eller biträdets vilodagar borde lämnas i garaget och där tillhandahållas tillsynsorganen. Till följd av denna bestämmelse skulle boken kunna komma i händerna på obehöriga, som kunde hava ett visst intresse av att ändringar vidtoges i densamma, varjämte det kunde befaras, att den ej komme att skötas med tillräcklig omsorg.

Beträffande konventionsförslaget hyste förbundet vissa betänkligheter mot artikeln 3, vari som huvudregel stadgades, att vederbörande myndighet ägde att från tillämpningen av konventionens samtliga bestämmelser eller vissa av dem undantaga ägare av åkdon jämte deras familjemedlemmar, som icke vore avlönade, eller vissa kategorier av sådana personer. Förbundet befarade, att bestämmelsen — trots att undantag från undantagsregeln under vissa förutsättningar skulle gälla, om oskälig konkurrens eller olycksfallsrisk uppstode — skulle leda till ett fortsättande av den osunda och illojala konkurrens, som hittills bedrivits mellan åkeriägare med avlönad arbetskraft och övriga åkeriägare.

Landsorganisationen hemställde, att åtgärder måtte vidtagas för att bringa den svenska lagstiftningen i överensstämmelse med arbetskonferensens beslut samt att Sverige för sin del måtte ratificera konventionen. Vid det åsyftade lagstiftningsarbetet borde hänsyn tagas till transportarbetareförbundets erinringar.

Sveriges trafikbilägares riksorganisation erinrade därom, att riksorganisationen i tidigare yttranden under ärendets förberedande handläggning anfört allmänna betänkligheter mot att genom internationella regler i detalj insnöra en så intern angelägenhet som ett lands trafikväsende. Även om konferensbesluten företedde en viss uppluckring i de förberedande förslagen, varigenom man något närmat sig riksorganisationens uppfattning, kvarstode dock principiella betänkligheter, som omöjliggjorde anslutning från riksorganisationens sida. Riksorganisationen tillade, att Sverige redan hunnit så långt i fråga om reglering på hithörande område, att ett flertal bestämmelser — i enlighet med artikeln 21 i konventionsförslaget — icke ens ifrågasattes att för vår del hava bindande kraft. Härtill komme att t. ex. i fråga om arbetsvillkoren beslut uppenbarligen fattats, som varken gillades eller dikterades av de närvarande regeringsdelegaterna. Under sådana förhållanden blev det också ofrånkomligt, att till viktiga beslut fogades, åtminstone från svenskt håll, både reservationer och ändringsförslag, som måste undanrycka konventionen en god del av dess styrka och bärighet.

Riksorganisationen erinrade vidare därom, att 1936 års trafikutredning i betänkande den 18 december 1938 framlagt förslag till förordning angående yrkesmässig biltrafik, vilket givetvis vore lämpat efter speciella svenska förhållanden. Där fixerades också utförligt motiverade ståndpunkter, vilka på vitala punkter avveke från konventionsförslaget. Det låge i sakens natur, att man i hithörande frågor icke borde binda sig vid internationella beslut, innan man nationellt fått frågorna tillräckligt klart fixerade, genomtänkta och slutgiltigt prövade. Själva tidsläget vore för övrigt icke av den stabilitet, som måste anses erforderlig, då det gällde att taga ståndpunkt till och fatta avgörande beslut om internationella överenskommelser av ifrågavarande omfattning, betydenhet och sociala räckvidd.

Delegationen framhöll, att konventionsförslaget icke syntes hava blivit ändrat till skälig överensstämmelse med gällande svensk lagstiftning samt anförde till tydliggörande av förhållandet mellan konventionsförslaget och nämnda lagstiftning i avseende å tillämpningsområdet följande:

Konventionen har till huvudsaklig uppgift att för vissa kategorier av arbetstagare begränsa arbetstiden i syfte dels att tillfredsställa vissa sociala krav på ledighet och dels att främja trafiksäkerheten. Ser man till, huru konventionen motsvaras av gällande svensk lagstiftning, finner man, att berörda dubbelsyfte tillgodoses å ena sidan av bestämmelser i lagen om arbetstidens begränsning och å den andra av föreskrifter i motorfordonsförordningen, men också att dessa stadganden endast delvis täcka de arbetsområden, som inbegripas under konventionen. Denna skall nämligen äga tillämpning å alla, vilka såsom yrke föra mekaniskt drivna åkdon, under det arbetstidslagens tillämpning är begränsad till arbetare sysselsatta i sådana rörelser, vari i regel användas flera än fyra arbetare, och motorfordonsförordningens föreskrifter rörande arbetstiden till förare av motorfordon i yrkesmässig trafik, varmed avses automobil, som mot ersättning tillhandahålles allmänheten. Under den tillämnade regleringen inbegripna men utom båda de nu nämnda författningarnas tillämpning falla sålunda bilförare i enskild, personlig tjänst. Underkastade konventionen och motorfordonsförordningen men ej arbetstidslagen skulle i regel vara de mycket talrika förarna av last- eller droskbilar, vilka äro självständiga företagare eller arbetare i åkeriföretag med högst fyra arbetare. Inbegripna under regleringen och arbetstidslagen men ej under motorfordonsförordningen skulle slutligen vara bilförare, som äro anställda hos industri-, handels- eller andra företag med flera än fyra arbetare men vilka ej på sätt nyss angivits stå allmänheten till tjänst.

Svenska lagbestämmelser rörande arbetstiden, oavsett semester, vilka äga tillämpning på arbete vid transport på väg, återfinnas, såsom nyss berörts, i lagen om arbetstidens begränsning och motorfordonsförordningen samt i viss mån även i lagen om arbetarskydd.

Genom den förstnämnda lagen (arbetstidslagen) begränsas arbetstiden för såväl förare som biträden — om de nu äro underkastade lagen — normalt till 8 timmar om dagen och 48 timmar i veckan med rätt likväl för arbetsgivaren att utsträcka den dagliga arbetstiden till 9 timmar under villkor, att nämnda gräns för veckoarbetstiden icke överskrides. Under vissa förutsättningar äger emellertid arbetsrådet att medgiva utsträckning av den ordinarie arbetstiden, vartill kommer en avsevärd möjlighet till övertidsarbete.

Enligt motorfordonsförordningen får arbetstiden för en i yrkesmässig trafik tjänstgörande förare i regel ej överskrida 12 timmar under någon tidrymd av

24 på varandra följande timmar. Utan uppehåll om minst 30 minuter i följd får föraren i allmänhet ej köra bil under längre tid än 6 timmar. Myndighet, som meddelar trafiktillstånd, kan föreskriva ytterligare begränsning av arbetstiden.

Arbetarskyddslagens bestämmelser rörande arbetstiden för vuxna arbetare, beträffande såväl förare som biträden, inskränka sig till mer vaga stadganden om ledighet för nattvila samt veckovila om minst 24 timmar.

Regleringen av bilförares arbetstid har varit föremål för ett flertal ändringsförslag, bl. a. i en proposition och några motioner vid 1936 års riksdag. Under hösten samma år tillsattes »1936 års trafikutredning», som den 18 december 1938 avgav ett betänkande med förslag till förordning angående yrkesmässig biltrafik m. m. I § 28 av denna förordning meddelas en del bestämmelser rörande arbetstiden för bilförare, som tjänstgöra i yrkesmässig trafik. Bl. a. har arbetstiden under en tidrymd av 24 timmar under vanliga förhållanden begränsats till 11 timmar, men den kan utsträckas till 13, om arbetstiden under en tidrymd av 48 timmar ej överskrider 22. Den oavbrutna körtiden har inskränkts till 4 timmar, vilken bestämmelse dock i regel ej skall gälla för omnibus- och drosktrafik. Förare skall under normala förhållanden åtnjuta 9 timmars oavbruten vilotid under varje period av 24 timmar, men vilotiden kan inskränkas till 7 timmar under två dygn av en tidrymd av 7 dygn. Slutligen må nämnas, att den tillämnade biltrafiknämnden på synnerliga skäl kan medgiva avvikelser till såväl förkortning som förlängning av arbetstiden.

Delegationen yttrade vidare:

Det av delegationen tidigare i ämnet framförda huvudskälet till betänksamhet gent emot en arbetstidsreglering av ifrågavarande innebörd, eller att densamma skulle komma att omfatta en betydande grupp av självständiga företagare, kvarstår fortfarande.

Till stöd för anslutning till konventionen torde i främsta rummet kunna anföras, att en sådan åtgärd skulle vara ägnad att främja trafiksäkerheten. Riktigheten av denna mening lär väl icke kunna bestridas, men med skäl synes kunna ifrågasättas, huruvida ur denna synpunkt en så stark förkortning av arbetstiden, som, bortsett från undantagsmöjligheter, skulle uppgå till fyra timmar för dygn eller en tredjedel av den dagliga arbetstiden, verkligen är av behovet påkallad.

Såsom förut omnämnts, föreligger för närvarande ett förslag till förordning angående yrkesmässig biltrafik m. m., vari bl. a. föreslås viss förkortning av arbetstiden för bilförare. Man synes med hänsyn härtill ha anledning förvänta, att statsmakterna inom den närmare framtiden komma att taga ställning till förevarande arbetstidsfråga, i vilket sammanhang väl även konventionen torde komma att ägnas tillbörligt beaktande.

Svenska transportarbetareförbundet har i sitt yttrande betecknat konkurrensen mellan åkeriföretag med respektive utan avlönad arbetskraft såsom osund och illojal. Vidare har till förmån för yrkandet om anslutning till konventionen även framhållits, att det från synpunkten av social rättvisa vore påkallat, att de såsom bilförare tjänstgörande arbetstagarna i de mindre åkeri- och droskföretagen samt de i sådana företag anställda biträdena tillförsäkrades samma begränsning av arbetstiden, som gäller för arbetarna i de större företagen inom nämnda branscher. Beträffande båda de nu berörda skälen — rörande osund och illojal konkurrens samt social rättvisa — för förkortning av arbetstiden för arbetstagarna i småföretagen inom den med bil bedrivna transportverksamheten kan emellertid invändas, att enahanda skäl för arbetstidens förkortning kunna anföras i fråga om stor- och små-

driften inom snart sagt alla verksamhetsområden. Några särskilda skäl för upptagande av denna i och för sig beaktansvärda fråga i förevarande sammanhang synas icke finnas. Detta spörsmål torde i vad det avser biltrafiken i stället böra upptagas till prövning i samband med reglering av villkoren för rätt att idka yrkesmässig biltrafik.

För bedömande av betydelsen av skälen för och mot Sveriges biträdande av konventionen skulle det givetvis vara av värde att äga tillgång till statistiska uppgifter, som beträffande den inom transportverksamheten medelst bil sysselsatta personalen, såväl arbetsgivare som arbetare, belyste antal och fördelning med hänsyn till varierande verksamhetsgrenar, tillämplig arbetstidslagstiftning och faktiska arbetstidsförhållanden. Några dylika uppgifter ha emellertid ej stått att finna.

Med hänsyn till vad sålunda anförts vill det synas delegationen, att frågan om ratifikation av konventionen angående arbets- och vilotider vid transport på väg bör vila, intill dess statsmakterna tagit slutgiltig ställning till de förut berörda spörsmålen angående biltrafiken. Framhållas må i detta sammanhang jämväl, att införande av förkortad arbetstid för bilförare under instundande, för vårt land sannolikt mycket påfrestande förhållanden måhända skulle vara mindre välbetänkt.

I fråga om rekommendationerna anförde delegationen:

Den första av de fyra rekommendationerna angående transport på väg meddelar vissa regler rörande individuella kontrollböcker, avsedda att möjliggöra kontroll å efterlevnaden av ovan avhandlade konvention angående dylik transport. Dessa böcker motsvara till sitt ändamål den i motorfordonsförordningen föreskrivna trafikboken, men skall i kontrollböckerna göras anteckning om åtskilligt flera förhållanden, än varom stadgas i kungörelsen den 14 juni 1933 med närmare föreskrifter om trafikbok. För det fall Kungl. Maj:t skulle godtaga delegationens förut angivna mening i fråga om nämnda konventions ratificering, torde Kungl. Maj:t åtminstone för närvarande sakna anledning att vidtaga någon åtgärd med hänsyn till förevarande rekommendation.

Beträffande de tre återstående rekommendationerna, angående reglering av nattarbete vid transport på väg, angående sätten för reglering av arbetstiden för dylik transport samt angående vilotider för yrkesförare av enskilda åkdon, vill det synas, som om ej heller dessa rekommendationer för närvarande påkallade någon åtgärd från de svenska statsmakternas sida.

Delegationens yttrande dikterades av två ledamöter. Tre ledamöter voro av skiljaktig mening, därvid två åberopade de principer, som kommit till uttryck i landsorganisationens förut återgivna yttrande; en ledamot åberopade uttalanden av svenska arbetsgivareföreningen av innebörd, dels att en reglering av arbetstiden för yrkesförare vid vägtransport av sociala skäl icke vore påkallad, dels ock att en internationell reglering i ämnet i huvudsak borde innehålla endast bestämmelser, vilka vore avsedda att trygga trafiksäkerheten.

Departementschefen.

Det skulle enligt min mening ur åtskilliga synpunkter innebära ett framsteg, om svensk lagstiftning kunde anpassas till huvudsaklig överensstämmelse med de principiella bestämmelserna i det föreliggande konventionsförslaget. Härutinnan tarvas emellertid i olika hänseenden ytterligare över-

väganden. Med hänsyn härtill anser jag lämpligt, att slutlig ställning icke för närvarande tages till frågan om ratificering av konventionsförslaget. I anslutning härtill torde ej heller rekommendationerna för närvarande böra föranleda till någon åtgärd från de svenska statsmakternas sida.

Under åberopande av vad jag i det föregående anfört får jag hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående omförmälda, av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1939 vid dess tjugofemte sammanträde antagna konventionsförslag och rekommendationer.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sten-Eric Heinrici.

Bilaga A.

Rekommendation (nr 57) angående yrkesutbildning.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde och beslutit antaga vissa förslag angående yrkesutbildning, vilken fråga innefattas i första punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga formen av en rekommendation,

antager denna den tjugosjunde dagen i juni år ettusen niohundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående yrkesutbildning, 1939»:

Med hänsyn till att i inledningen till internationella arbetsorganisationens konstitution bland de reformer, som erfordras för förbättrande av arbetsförhållandena, omnämnes anordnande av teknisk och yrkesundervisning;

med hänsyn till att internationella arbetskonferensen redan i viss utsträckning upptagit detta problem till behandling, särskilt genom att vid sitt tredje sammanträde (1921) antaga en rekommendation angående den tekniska jordbruksundervisningens utveckling och vid sitt tjugotredje sammanträde (1937) en rekommendation angående yrkesundervisning inom byggnadsindustrien;

med hänsyn till att konferensen, genom att vid sitt nittonde sammanträde (1935) antaga en rekommendation angående ungdomsarbetslösheten, förordat ett allmängörande av åtgärderna för yrkesutbildning och att det till följd av en vid detta sammanträde antagen resolution beslutits att på konferensens dagordning upptaga frågan om arbetarnas yrkesutbildning i hela dess vidd;

med hänsyn till att en effektiv anordning av yrkesutbildningen är önskvärd ur såväl arbetarnas och arbetsgivarnas som samhällets synpunkt;

med hänsyn till att den snabba omvandlingen av den ekonomiska strukturen och de ekonomiska förhållandena i olika länder, de fortgående förändringarna i produktionsmetoderna och den vidgade förståelsen för yrkesutbildningen såsom en faktor i det sociala framåtskridandet samt arbetarnas allmänbildning i många länder lett till en förnyad prövning av detta problem i dess helhet och givit upphov till en allmän önskan att omorganisera yrkesutbildningen på grundval av principer, som äro bättre anpassade efter nutida behov;

med hänsyn till att under dessa omständigheter tidpunkten måste anses särskilt lämpad för framhållande av de principer och metoder, som varje medlemsstat bör tillämpa i sitt land med skälig hänsyn likväl tagen till såväl de speciella behoven inom de olika grenarna av dess nationella ekonomi och olika yrken som landets sedvänjor och traditioner samt med förbehåll för framtida särskilda åtgärder, som kunna bliva erforderliga med hänsyn till yrkesutbildning inom vissa verksamhetsgrenar såsom jordbruk och transport till sjöss,

förordar konferensen iakttagande av följande regler:

Del I. Definitioner.

1. I denna rekommendation förstås med:

a) uttrycket »yrkesutbildning» varje form av utbildning, varigenom tekniska eller yrkeskunskaper kunna förvärvas eller utvecklas, vare sig utbildningen meddelas i läroanstalt eller på arbetsplatsen;

b) uttrycket »teknisk och yrkesundervisning» teoretisk och praktisk undervisning på vilket stadium som helst, vilken meddelas inom yrkesutbildningsanstalt;

c) uttrycket »lärlingsväsen» varje anordning, enligt vilken en arbetsgivare genom avtal förbinder sig att anställa en ung person och systematiskt utbilda eller låta utbilda honom för ett yrke under en tidrymd, vars varaktighet bestämts på förhand och under vilken lärlingen är förpliktad att arbeta i arbetsgivarens tjänst.

Del II. Allmän organisation.

2. 1) Det inom varje land vid offentliga och enskilda institutioner bedrivna yrkesutbildningsarbetet bör samordnas och utvecklas på basis av en allmän plan; därvid bör dock iakttagas, att initiativ och anpassning beträffande olika industriers, trakters eller orters behov icke äventyras.

2) Denna plan bör upprättas med hänsyn tagen till:

a) arbetarnas yrkes- samt kulturella och ideella intressen;

b) arbetsgivarnas behov av arbetskraft;

c) samhällets ekonomiska och sociala intressen.

3) Vid upprättandet av nämnda plan bör hänsyn jämväl tagas till följande förhållanden:

a) den allmänna undervisningens, yrkesrådgivningens och yrkesvalets utvecklingsnivå;

b) förändringar i tekniken och arbetets organisation;

c) arbetsmarknadens struktur och tendenser;

d) den allmänna ekonomiska politiken.

4) Samordnandet och utvecklingen, som avses i moment 1), böra genomföras efter landets behov och under organiserat samarbete mellan de myndigheter, som hava att tillgodose de i momenten 2) och 3) angivna skilda synpunkterna, samt de intresserade parterna, särskilt arbetsgivarnas och arbetarnas fackliga organisationer.

Del III. Förberedelse till yrkesutbildning.

3. 1) Alla barn böra inom ramen för den obligatoriska undervisningen, vilken till sin karaktär bör vara alltigenom allmän, erhålla en förberedande undervisning, som hos dem utvecklar begrepp om, lust för och uppskattning av manuellt arbete, vilka faktorer äro oundgängligen erforderliga för allmän utbildning och ägnade att underlätta framtida yrkesval.

2) Den förordade förberedelsen bör särskilt avse att träna barnets öga och hand genom praktiskt arbete. Betydelsen och karaktären av detta arbete bör emellertid stå i samklang med den obligatoriska undervisningens allmänna syfte. Vid uppgörande av plan för detta arbete må hänsyn tagas till beskaffenheten av de förnämsta industrierna i orten eller distriktet, men bör varje försök till yrkesutbildning undvikas.

3) Nämnda förberedelse, som bör sträcka sig över en period av minst ett år, bör taga sin början senast vid tretton års ålder och fortgå till den obligatoriska skoltidens slut.

4. 1) För att fastställa lärjunges yrkesbegåvning och underlätta yrkesvalet för den framtida arbetskraften böra lärjungar, vilka ha för avsikt att ägna sig åt ett yrke, som kräver långvarig yrkesutbildning, och särskilt de, som ämna bli lärlingar, beredas tillgång till en förberedande undervisning, som bildar en övergång från allmän undervisning till yrkesutbildning.

2) Denna förberedande undervisning bör vidtaga efter den obligatoriska skoltidens slut. Dock må den förläggas till det sista obligatoriska skolåret, ifall lagstiftningen i resp. land icke satt åldersgränsen för den obligatoriska skolgångens upphörande under 14 år.

3) Varaktigheten av sådan förberedande undervisning bör lämpas efter yrket samt de ungas ålder och utbildning.

4) I planen för denna förberedande undervisning bör särskild vikt fästas vid praktiskt arbete, men får dylikt arbete dock ej inkräkta på de teoretiska kurserna eller den allmänna undervisningen. Praktisk och teoretisk undervisning böra anordnas så, att de ömsesidigt komplettera varandra. Den förberedande undervisningen bör genom att utveckla lärjungens intellektuella och praktiska begåvning och undvika specialisering skapa möjligheter att bedöma, inom vilken yrkesgrupp han är bäst lämpad att erhålla fullständig utbildning. Den praktiska och den teoretiska undervisningen böra anordnas så, att kontinuitet vinnes mellan den förberedande undervisningen och den efterföljande yrkesutbildningen.

Del IV. Teknisk och yrkesundervisning.

5. 1) I varje land bör anordnas ett system av skolor, vilka med avseende å antal, belägenhet och undervisningsplaner äro lämpade efter de ekonomiska behoven i varje trakt eller ort och erbjuda arbetarna erforderliga möjligheter att utveckla sina tekniska och yrkeskunskaper.

2) Åtgärder böra vidtagas till förebyggande av att i händelse av ekonomisk depression eller finansiella svårigheter en inskränkning av möjligheterna att erhålla teknisk eller yrkesundervisning äventyrar den framtida tillgången på utbildad arbetskraft. Med hänsyn härtill bör, för att ersätta genom arbetslöshet minskade tillfällen till yrkesutbildning, uppmärksamhet särskilt ägnas åt beviljande av anslag till redan befintliga skolor och anordnande av specialkurser.

3) I sådana länder, som ännu icke äga ett tillräckligt antal tekniska och yrkesskolor, skulle det vara önskvärt, att företag, vilkas storlek gör det möjligt, åtoge sig kostnaderna för utbildningen av ett visst i förhållande till arbetsstyrkans storlek bestämt antal unga arbetare.

6. 1) Tillträdet till tekniska och yrkesskolor bör vara avgiftsfritt.

2) Deltagandet i undervisning vid sådana skolor bör efter omständigheterna underlättas genom ekonomiskt understöd i form av exempelvis fria måltider, tillhandahållande av arbetskläder och -redskap, fria resor eller resor till nedsatt pris eller underhållsbidrag.

7. 1) Kurser böra anordnas av olika läggning, anpassade efter olika yrkesgrenar, för utbildning av a) yrkesarbetare och arbetstagare i liknande ställning, b) personal i förmansställning och c) personal i ledande ställning.

2) Undervisningsplanerna för olika skolor och för olika stadier böra vara så samordnade, att de underlätta övergång från en skola till en annan och möjliggöra för begåvade lärjungar med nödiga kunskaper att övergå från ett lägre till ett högre stadium, därunder inbegripet tillträde till högre teknisk undervisning vid universitetet eller därmed jämförlig högskola.

8. Undervisningsplanerna för tekniska och yrkesskolor böra utformas på sådant sätt, att de främja arbetarnas framtida anpassningsförmåga i yrkesavseende. För detta ändamål är det särskilt önskvärt:

a) att kursernas främsta uppgift under de första åren är att, med undvikande av överdriven och för tidig specialisering, bibringa eleven en fast grundval av teoretiska och praktiska kunskaper;

b) att eleven sättes i stånd att förvärva kännedom om de teoretiska principer, som ligga till grund för den praktiska utövningen av hans yrke.

9. 1) För skilda stadier av teknisk och yrkesundervisning böra i undervisningsplanerna för heltidskurser upptagas ämnen av allmänbildande natur samt ämnen berörande sociala frågor; i den mån tiden så medgiver, böra dylika ämnen jämväl ingå i planerna för deltidskurser, med undantag likväl för kortare specialkurser för vuxna.

2) Undervisningsplanerna böra upptaga utbildning i huslig ekonomi, vilken för de unga arbetarna kan vara obligatorisk eller frivillig, alltefter omständigheterna.

10. 1) Arbetare av båda könen böra vara likställda i fråga om tillträde till alla tekniska eller yrkesskolor, dock må kvinnor icke stadigvarande sysselsättas med arbete, som av hälsoskäl är dem genom lag förbjudet. En kort period av dylikt arbete må emellertid i utbildningssyfte kunna medgivas.

2) Tillräckliga möjligheter till teknisk och yrkesutbildning, därunder inbegripen utbildning för husligt arbete, böra finnas för yrken, åt vilka huvudsakligen kvinnlig arbetskraft ägnar sig.

Del V. Yrkesutbildning före och under arbetsanställning.

11. 1) I sådana fall, då yrkets natur, företagets arbetsmetoder, saknaden av lämpligt lärlingssystem, yrkestraditioner eller andra lokala förhållanden göra det omöjligt för de unga att komma i åtnjutande av erforderlig yrkesutbildning under anställningstiden, bör sådan utbildning bibringas dem i heltidsskolor, innan de vinna anställning.

2) Då de unga bibringas yrkesutbildning under sådana förhållanden, som angivas i föregående moment, bör den praktiska utbildningen meddelas under förhållanden, som i möjligaste mån ansluta sig till de faktiskt föreliggande, och, om omständigheterna det medgiva, kombineras med periodiskt arbete på arbetsplatsen.

3) Då yrkesutbildningen meddelas under anställningstiden är det önskvärt, att särskilda, för den praktiska utbildningen speciellt anpassade verkstäder inrättas inom företaget i alla sådana fall, där företagets storlek och organisation gör en sådan anordning möjlig.

12. 1) Varje arbetare bör, vare sig han före tillträdandet av anställning erhållit yrkesutbildning eller ej, beredas tillfälle att utveckla sina tekniska och yrkeskunskaper genom kompletterande deltidskurser.

2) Dylika kurser böra såvitt möjligt förläggas till platser, som ligga nära företagen eller arbetarnas hem.

3) Undervisningsplanerna för sådana kurser böra anpassas efter behovet hos a) lärlingar; b) unga arbetare, för vilka det bör underlättas att erhålla bättre anställning; c) äldre arbetare, som önska vidga eller fullständiga sina tekniska eller yrkeskunskaper.

4) Den för bevistande av kompletteringskurser använda tiden bör för lärlingar och andra unga arbetare, för vilka deltagande i dylika kurser är obligatoriskt, inräknas i den normala arbetstiden.

Del VI. Åtgärder för samordnande och tillhandahållande av upplysningar.

13. Ett nära samarbete bör åvägabringas mellan tekniska och yrkesskolor å ena sidan samt vederbörande industrier och andra verksamhetsgrenar å den andra, särskilt genom insättande av arbetsgivare och arbetare i skolornas styrelser eller i rådgivande nämnder, anslutna till skolorna.

14. 1) Lokala eller regionala rådgivande kommissioner böra inrättas till säkerställande av samverkan mellan anstalterna för teknisk och yrkesundervisning, den offentliga arbetsförmedlingen och intresserade organisationer, särskilt arbetsgivarnas och arbetarnas fackliga organisationer.

2) Dessa kommissioners uppgift skall vara att tillhandagå vederbörande myndigheter med råd angående:

a) främjande och samordnande av offentliga och enskilda initiativ i fråga om yrkesutbildning, yrkesrådgivning och yrkesval inom orten eller trakten;

b) upprättande av undervisningsplaner och dessas anpassning efter det praktiska livets växlande förhållanden;

c) de ungas arbetsförhållanden under utbildningen, vare sig denna äger rum i teknisk eller yrkesskola eller inom ett företag, och särskilt beträffande åtgärder till säkerställande:

i) att det av dem utförda arbetet är på lämpligt sätt begränsat och av huvudsakligen uppfostrande karaktär; och

ii) att lärjungarnas arbete i tekniska och yrkesskolor icke är inriktat på affärsvinst.

15. 1) Åtgärder böra vidtagas för att medelst broschyrer, artiklar, föredrag, filmer, affischer, besök vid företag, utställningar etc. tillhandagå intresserade personer med upplysningar rörande de yrken, för vilka de unga kunna erhålla en mot deras håg och anlag svarande utbildning, de villkor, under vilka sådan utbildning kan erhållas, och de lättnader, som därvid kunna påräknas, ävensom beträffande de fördelar varje utbildningstyp erbjuder med avseende å anställning och framtidsutsikter.

2) Folkskolor, läroverk, anstalter för yrkesrådgivning, den offentliga arbetsförmedlingen samt institutioner för teknisk och yrkesutbildning böra samverka för tillhandahållande av dylika upplysningar.

Del VII. Betyg och utbyten.

16. 1) Kompetensfordringarna vid den efter genomgången teknisk och yrkesutbildning anordnade prövningen böra vara enhetligt fastställda för varje yrke och de på grundval av prövningen utfärdade betygen böra tillerkännas giltighet över hela landet.

2) Det är önskvärt, att arbetsgivarnas och arbetarnas fackliga organisationer biträda vederbörande myndigheter vid kontrollen av dessa prövningar.

3) Personer av båda könen böra hava lika rätt att erhålla betyg och diplom efter avslutande av samma studier.

17. 1) Regionala, nationella och internationella utbyten av elever, som avslutat sin utbildning, äro önskvärda i ändamål att bereda de unga tillfälle att förvärva vidgade kunskaper och erfarenhet.

2) Arbetsgivar- och arbetarorganisationerna böra i möjligaste mån samverka för organiserande av dylika utbyten.

Del VIII. Lärarpersonal.

18. 1) Till lärare för meddelande av teoretisk undervisning böra utses personer med akademisk examen eller med diplom från teknisk skola eller anstalt för utbildning av lärare; de böra besitta eller förvärva praktiska kunskaper inom den verksamhetsgren, för vilken de förbereda sina lärjungar.

2) Till lärare för meddelande av praktisk undervisning böra utses genom praktisk erfarenhet kvalificerade personer; de böra besitta en omfattande erfarenhet beträffande det ämne, i vilket de skola undervisa, samt väl motsvara de uppställda kraven på såväl teoretiska kunskaper som allmänbildning.

3) Lärare, som rekryteras från industri eller handel, böra så vitt möjligt bibringas särskild utbildning, avsedd att utveckla deras undervisningsförmåga och i fall av behov deras teoretiska kunskaper och allmänbildning.

19. Följande metoder böra beaktas såsom ägnade att förbättra lärarnas kompetens och hålla deras kunskaper i nivå med utvecklingen:

a) åvägabringande av kontakt mellan företagen och de för den praktiska undervisningen ansvariga lärarna, t. ex. genom anordnande av regelbundna »uppfriskningsperioder» av arbete;

b) anordnande i undervisningsanstalter av speciella kurser, som lärarna kunna följa individuellt, samt korta feriekurser för grupper av lärare;

c) utdelande i särskilda fall av rese- eller studiestipendier eller beviljande av särskild ledighet med eller utan lön.

20. Inom industri och handel anställda personer böra genom samverkan mellan företagare och skolmyndigheter anlitas såsom timlärare i specialämnen.

Bilaga B.

Förslag till konvention (nr 64) angående reglering av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde

och beslutit antaga vissa förslag angående reglering av infödda arbetares arbetsavtal, vilken fråga utgör den andra punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av ett förslag till en internationell konvention,

antager denna, den tjugosjunde dagen i juni år ettusen niohundra trettionio efterföljande förslag till konvention, som skall benämnas »konvention angående arbetsavtal (för infödda arbetare), 1939»:

Artikel 1.

I denna konvention

a) förstås med uttrycket »arbetare» en infödd arbetare, d. v. s. en arbetare, som tillhör eller är likställd med den infödda befolkningen i

ett område, vilket lyder under en medlem av arbetsorganisationen, eller som tillhör eller är likställd med den infödda, icke oberoende befolkningen i en medlems hemlandsområde;

b) inbegripes, där annorlunda icke angives, under uttrycket »arbetsgivare» varje offentlig myndighet, individ, bolag eller annan sammanslutning, vare sig den består av infödda eller ej;

c) avser uttrycket »lagstiftning» lagar och förordningar, som gälla inom vederbörande område;

d) avser uttrycket »avtal», då det förekommer i en artikel, som följer efter artikel 3, och annorlunda icke angives, ett avtal, som enligt bestämmelserna i artikel 3 skall vara skriftligen avfattat.

Artikel 2.

1. Denna konvention äger tillämpning på varje arbetsavtal, genom vilket en arbetare tager anställning hos en arbetsgivare för att utföra manuellt arbete mot ersättning, som utbetalas kontant eller i annan form.

2. Vederbörande myndighet äger från tillämpningen av denna konvention undantaga varje avtal, varigenom en arbetare tager anställning hos en infödd arbetsgivare, som icke sysselsätter mer än ett visst begränsat antal arbetare eller icke motsvarar annat, i lagstiftningen angivet kännetecken.

3. Denna konvention äger icke tillämpning på lärlingsavtal, som träffats i enlighet med särskilda i lagstiftningen givna föreskrifter rörande lärlingskap.

4. Vederbörande myndighet må vid förefallande behov från tillämpning av denna konvention undantaga varje arbetsavtal, enligt vilket den enda eller huvudsakliga ersättningen åt arbetaren består i rätt att taga i besittning eller nyttja ett arbetsgivaren tillhörigt jordområde.

Artikel 3.

1. Varje avtal, på vilket denna konvention äger tillämpning, bör vara avfattat skriftligen:

a) då det träffats för en tidrymd av sex månader eller mer eller för ett antal arbetsdagar, som motsvarar sex månader;

b) då det innehåller arbetsvillkor, som i väsentlig mån avvika från de i anställningsområdet för liknande arbete vanliga.

2. Det sätt, på vilket arbetaren skall samtycka till avtalet, skall finnas angivet i lagstiftningen.

3. Om ett avtal, som enligt moment 1 i denna artikel skall vara upprättat skriftligen, icke blivit så avfattat, är det exigibelt allenast under den längsta giltighetstiden för icke skriftliga avtal, envar av parterna dock obetaget att låta skriftligen upprätta avtalet när som helst före utgången av den tidrymd, för vilken det avslutits.

4. I fall underlåtenheten att giva avtalet skriftlig form är att tillskriva uppsåt eller vårdslöshet å arbetsgivarens sida, skall arbetaren äga att hänvända sig till vederbörlig myndighet för att få avtalet hävt samt att, om anledning därtill finnes, kräva skadestånd.

Artikel 4.

1. Därest avtalet icke innehåller uttrycklig bestämmelse därom, skall det icke anses bindande för arbetarens familj eller för personer, som för sin försörjning äro beroende av honom.

2. Arbetsgivaren skall vara ansvarig för verkställigheten av varje avtal, som träffats av annan person å hans vägnar.

Artikel 5.

1. Varje avtal skall innehålla alla särskilda föreskrifter, som jämte lagstiftningen äro erforderliga till fastställande av parternas rättigheter och skyldigheter.

2. De särskilda föreskrifter, som skola upptagas i avtalet, böra i varje fall angiva:

a) arbetsgivarens eller arbetsgivargruppens namn samt om möjligt jämväl namnet på företaget och arbetsstället;

b) arbetarens namn, ställe, där han antagits, samt om möjligt hans födelseort och övriga för fastställande av hans identitet erforderliga uppgifter;

c) arbetets beskaffenhet;

d) anställningens varaktighet och sättet för dess beräkning;

e) lönenivån och sättet för dess beräkning, sätt och tid för lönens betalning, eventuella förskott å lönen och sättet för deras gäldande;

f) villkoren för hemsändande;

g) eventuellt, speciella bestämmelser i avtalet.

Artikel 6.

1. Varje avtal skall för attestering uppvisas för en därtill förordnad offentlig tjänsteman.

2. Före attesteringen skall tjänstemannen:

a) övertyga sig om att arbetaren frivilligt samtyckt till avtalet och att hans samtycke erhållits utan användande av tvång, otillbörlig påverkan eller bedrägeri eller till följd av misstag;

b) konstatera:

i) att avtalet upprättats i lagstadgad form;

ii) att avtalets bestämmelser överensstämma med lagstiftningens föreskrifter;

iii) att arbetaren klart fattat avtalets innebörd, innan han undertecknat detsamma eller försett det med märke, som angiver hans samtycke;

iv) att lagstiftningens bestämmelser rörande läkarundersökning iakttagits;

v) att arbetaren förklarar sig fri från varje föregående anställning.

3. Ett avtal, som vederbörande tjänsteman vägrar attestera, förlorar sin giltighet.

4. Ett avtal, som icke uppvisats för attestering av den offentliga tjänstemannen, är exigibelt allenast under den längsta giltighetstiden för icke skriftliga avtal, envar av parterna dock obetaget att uppvisa avtalet för attestering när som helst före utgången av den tidrymd, för vilken det avslutits.

5. I fall underlåtenheten att uppvisa avtalet för attestering är att tillskriva uppsåt eller vårdslöshet å arbetsgivarens sida, skall arbetaren äga att hänvända sig till vederbörande myndighet för att få avtalet hävt samt att, om anledning därtill finnes, kräva skadestånd.

6. Varje avtal skall registreras hos vederbörande myndighet eller ock skall en avskrift av detsamma deponeras hos nämnda myndighet.

7. Vederbörande myndighet skall genom att tillställa arbetaren en avskrift av avtalet, en arbetsbok eller dämed jämförlig handling eller märke eller på annat sätt, som myndigheten må finna lämpligt, vidtaga åtgärder, som kunna befinnas nödvändiga för att sätta arbetaren i stånd att

a) bevisa förefintligheten av avtalet och dess bestämmelser;

b) när som helst förvissa sig om avtalets bestämmelser.

Artikel 7.

1. Varje arbetare, som ingår avtal om anställning, skall undergå läkarundersökning.
2. Läkarundersökning och utfärdande av läkarintyg skall i regel äga rum före avtalets attestering.
3. Därest läkarundersökningen icke kunnat verkställas före attesteringen, skall vederbörande attesterande tjänsteman göra anteckning härom på avtalet, och skall undersökningen därefter äga rum vid första lägliga tillfälle.
4. Vederbörande myndighet må från kravet på läkarundersökning fritaga arbetare, som ingå avtal om:
   a) anställning i jordbruksföretag, vari icke finnas anställda mer än ett visst i lagstiftningen angivet antal arbetare;
   b) anställning i närheten av arbetarens hem:
      i) i jordbruksarbete;
      ii) i annat arbete, vilket enligt vederbörande myndighets åsikt icke är farligt eller av beskaffenhet att kunna skada arbetarnas hälsa.

Artikel 8.

1. Minderårig, vars ålder sannolikt är lägre än den minimiålder, som skall angivas i lagstiftningen, kan icke med rättslig verkan ingå avtal om anställning.
2. Minderårig, vars ålder sannolikt överstiger minimiåldern men är lägre än en åldersgräns, som skall angivas i lagstiftningen, kan ej med rättslig verkan sluta avtal om anställning, med mindre anställningen avser ett arbete, vilket av vederbörande myndighet godtagits såsom icke skadligt för de ungas fysiska eller moraliska utveckling.

Artikel 9.

Den längsta tjänstetid, som må föreskrivas i ett avtal, samt den ledighet, som eventuellt bör beredas arbetaren under avtalets giltighetstid, skola bestämmas i lagstiftningen.

Artikel 10.

1. Överlåtelse av anställningsavtal från en arbetsgivare till en annan må icke ske utan arbetarens samtycke. Anteckning om dylik överlåtelse skall göras på kontraktet av en därtill vederbörligen bemyndigad offentlig tjänsteman.
2. Före anteckning om överlåtelsen skall tjänstemannen
   a) övertyga sig om att arbetaren frivilligt samtyckt till överlåtelsen och att hans samtycke erhållits utan användande av tvång, otillbörlig påverkan eller bedrägeri eller till följd av misstag;
   b) i sådana fall, som äro angivna i lagstiftningen, övertyga sig om, att de i artikel 6 moment 2 b) i denna konvention meddelade föreskrifter äro iakttagna.

Artikel 11.

1. Varje avtal upphör att gälla:
   a) med utgången av den tid, för vilken det slutits;
   b) med arbetarens före utgången av nämnda tid inträffade död.
2. Ett avtals upphörande genom arbetarens död skall icke medföra inskränkning i hans arvingars eller andra av honom beroende personers lagligt grundade rätt.

Artikel 12.

1. Om arbetsgivaren icke är i stånd att fullgöra avtalet eller om arbetaren till följd av sjukdom eller olyckshändelse icke kan göra det, må avtalet hävas på villkor, som skola angivas i lagstiftningen och genom vilka arbetarens rätt till intjänt eller innehållen lön, ersättning på grund av olycksfall eller sjukdom samt återsändande säkerställas.

2. Varje avtal kan hävas genom överenskommelse mellan parterna på villkor, som skola angivas i lagstiftningen och innebära bestämmelser, som:

a) säkerställa arbetaren mot förlust av rätten till hemsändande, såframt icke annorlunda stadgas i överenskommelsen om avtalets upphörande, och

b) ålägga vederbörande myndighet att övertyga sig om

i) att arbetaren frivilligt samtyckt till överenskommelsen och att hans samtycke erhållits utan användande av tvång, otillbörlig påverkan eller bedrägeri eller till följd av misstag;

ii) att alla ekonomiska mellanhavanden blivit uppgjorda mellan parterna.

3. Varje avtal må kunna hävas på ansökan av endera parten under omständigheter och på villkor, som skola bestämmas i lagstiftningen. Dessa bestämmelser skola reglera:

a) den uppsägningstid, som den hävande parten eventuellt skall iaktta ga;

b) en rättvis uppgörelse av penning- och andra med avtalets upphörande förbundna frågor, däri inbegripet frågan om hemsändande.

4. Dålig behandling, varför arbetaren utsatts av arbetsgivaren, skall utgöra ett av de fall, som enligt föregående moment må föranleda avtalets hävande.

5. I lagstiftningen må angivas andra fall, då ett avtal kan hävas, ävensom meddelas bestämmelser för fall, i vilka hävande, som avses i denna artikel, skall underställas vederbörande myndighet för godkännande.

Artikel 13.

1. Varje arbetare, som ingått ett avtal om anställning och sänts till arbetsorten av arbetsgivaren eller annan person, som handlat å arbetsgivarens vägnar, skall på arbetsgivarens bekostnad sändas tillbaka till sin hemort eller den ort, där han blivit antagen, allt efter som den ena eller andra orten ligger närmare arbetsorten, i följande fall:

a) vid den i avtalet angivna tjänstetidens slut;

b) vid avtalets upphörande på grund av arbetsgivarens oförmåga att uppfylla dess bestämmelser;

c) vid avtalets upphörande på grund av arbetarens oförmåga att uppfylla dess bestämmelser till följd av sjukdom eller olyckshändelse;

d) vid avtalets upphörande på grund av överenskommelse mellan parterna, såvida icke överenskommelsen annorlunda föreskriver;

e) vid avtalets upphörande på grund av endera partens begäran, såframt icke vederbörande myndighet annorlunda beslutar.

2. Har arbetarens familj av arbetsgivaren eller annan person, som handlat å arbetsgivarens vägnar, sänts till arbetsorten, skall familjen återsändas på arbetsgivarens bekostnad i alla de fall, då arbetaren själv återsändes, ävensom i fall av arbetarens död.

3. I kostnaderna för återsändandet böra inbegripas:

a) resekostnaderna samt underhållet under resan;

b) kostnaderna för underhåll under den tid, som eventuellt förflyter mellan dagen för avtalets upphörande och dagen för återresan.

4. Arbetsgivaren skall icke vara skyldig bestrida kostnader för underhåll under tid, varunder arbetarens återsändande blivit försenat:

a) genom arbetarens eget åtgörande;

b) på grund av force majeure, såframt icke arbetsgivaren under nämnda tid kunnat utnyttja arbetarens tjänster på sätt, som motsvarar den lön, vilken föreskrivits i det utlupna avtalet.

5. Om arbetsgivaren icke uppfyller sina skyldigheter i avseende å återsändande, skola dessa fullgöras av vederbörande myndighet.

Artikel 14.

Vederbörande myndighet äger befria arbetsgivaren från skyldigheten att bestrida kostnaderna för arbetarens återsändande i följande fall:

a) då myndigheten övertygat sig om:

i) att arbetaren genom en skriftlig förklaring eller annorledes givit till känna, att han icke önskar taga i anspråk sin rätt till återsändande;

ii) att arbetaren på egen begäran eller med sitt samtycke tagit sin bostad vid eller i närheten av arbetsstället;

b) då myndigheten övertygat sig om att arbetaren självmant underlåtit att hävda sin rätt till återsändande före utgången av en viss, föreskriven tid efter avtalets utlöpande eller hävande;

c) då avtalet hävts av vederbörande myndighet till följd av ett av arbetaren begånget fel;

d) då avtalet hävts på annan grund än arbetarens oförmåga att uppfylla dess bestämmelser till följd av sjukdom eller olyckshändelse och vederbörande myndighet övertygat sig om:

i) att vid bestämmande av lönenivån vederbörlig hänsyn tagits till att arbetaren själv skall erlägga kostnaderna för återsändandet;

ii) att lämpliga åtgärder vidtagits, t. ex. genom innehållande av lön eller på annat sätt, för att arbetaren skall äga nödiga medel för gäldande av kostnaderna för återsändandet.

Artikel 15.

1. Arbetsgivaren skall, när det är möjligt, besörja transporten av arbetare, som skola återsändas.

2. Vederbörande myndighet skall vidtaga alla erforderliga åtgärder till säkerställande av:

a) att de för transport av arbetarna begagnade åkdon eller fartyg äro lämpliga för sitt ändamål, att de erbjuda goda hygieniska förhållanden och att de äga erforderlig transportförmåga;

b) att lämpliga inkvarteringsmöjligheter tillhandahållas arbetarna, då avbrott i resan måste göras för natten;

c) att, då långa färder till fots måste göras, längden av dagsresorna är förenlig med vidmakthållandet av arbetarnas hälsa och krafter;

d) att vid långa resor alla nödiga anordningar vidtagas för beredande av läkarvård åt arbetarna samt för deras välbefinnande i övrigt.

3. Då arbetarna göra långa resor i grupp, skola de vara åtföljda av en ansvarig person.

Artikel 16.

1. Den längsta tjänstetid, som må fastställas i ett avtal om förnyad anställning, vilket upprättas efter utgången av ett anställningsavtal, skall an-

givas i lagstiftningen men skall i regel vara kortare än den, som må fastställas enligt artikel 9 i denna konvention.

2. Då den i ett avtal rörande återanställning fastställda tjänstetiden tillsammans med den tjänstetid, som redan utlupit, medför, att arbetaren blir skild från sin familj under längre tid än 18 månader, må arbetaren icke börja fullgöra den i det nya anställningsavtalet angivna tjänsten, förrän han haft tillfälle att på arbetsgivarens bekostnad återvända till sitt hem, dock må vederbörande myndighet medgiva undantag från denna bestämmelse, då ett fullgörande av densamma synes omöjligt eller icke önskvärt.

3. Med undantag för bestämmelserna i momenten 1 och 2 av denna artikel skola samtliga bestämmelser i föregående artiklar äga tillämpning på avtal om återanställning; dock må vederbörande myndighet, där den så finner lämpligt, undantaga dylika avtal från tillämpning av bestämmelserna i artikel 6 momenten 1—5 och i artikel 7.

Artikel 17.

1. Vederbörande myndighet bör, i fall av behov, låta trycka sammandrag av lagstiftningen angående anställningsavtal på vederbörande lands officiella språk, ett eller flera, ävensom på ett språk, som arbetarna förstå; sådana sammandrag böra ställas till intresserade arbetsgivares och arbetares förfogande.

2. I fall av behov skall arbetsgivaren åläggas att å lätt synliga platser anslå dylika sammandrag på ett språk, som arbetarna förstå.

Artikel 18.

Lagstiftningen skall innehålla lämpliga föreskrifter till skydd för arbetarna i det fall ett inom ett område ingånget avtal medför anställning i ett område under annan förvaltning.

Artikel 19.

1. När ett avtal, som träffats i ett område (i det följande benämnt ursprungsområdet) medför anställning i ett område under annan förvaltning (i det följande benämnt anställningsområdet), skola bestämmelserna i denna konvention tillämpas på följande sätt:

a) den i artikel 6 stadgade attesteringen av avtalet skall verkställas av en offentlig tjänsteman i ursprungsområdet, innan arbetaren lämnar detta;

b) de i artikel 6 moment 7 stadgade åtgärderna skola vidtagas av vederbörande myndighet i ursprungsområdet;

c) den i artikel 7 stadgade läkarundersökningen skall senast äga rum vid arbetarens avfärd från ursprungsområdet;

d) minderårig, vars ålder sannolikt understiger den för ingående av avtal bestämda lägsta åldern inom såväl ursprungs- som anställningsområdet, skall icke kunna med rättslig verkan träffa avtal om anställning;

e) den i artikel 10 stadgade anteckningen om överlåtelse av avtalet skall verkställas av en tjänsteman i det område, där arbetaren samtycker till överlåtelsen;

f) den i avtalet fastställda tjänstetidens längd må icke överskrida den i ursprungsområdets eller anställningsområdets lagstiftning stadgade längsta anställningstiden;

g) villkoren för avtals hävande skola angivas i anställningsområdets lagstiftning;

h) om arbetsgivaren brister i uppfyllandet av sina förpliktelser i avseende å återsändande, skola dessa förpliktelser fullgöras av vederbörande myndighet i anställningsområdet;

i) den myndighet, som äger befria arbetsgivaren från skyldigheten att bestrida kostnaderna för arbetarens återsändande, skall vara vederbörande myndighet i anställningsområdet;

j) vederbörande myndigheter i ursprungs- och anställningsområdena skola samverka till genomförande av artikel 15 moment 2;

k) den i avtal rörande återanställning fastställda tjänstetiden må icke överstiga den i ursprungs- eller anställningsområdets lagstiftning stadgade längsta tiden för anställning.

2. Då konventionen icke är gällande i såväl ursprungs- som anställningsområdet, skola de i föregående moment angivna reglerna tillämpas med nedan angivna förbehåll:

a) då konventionen icke är gällande i anställningsområdet, bör tjänstemannen i ursprungsområdet icke attestera avtalet, med mindre han övertygat sig om att arbetaren — antingen enligt lagstiftningen i anställningsområdet eller på grund av bestämmelserna i avtalet — kommer att i sistnämnda område åtnjuta de rättigheter och det skydd, varom stadgas i artiklar 10—16 av konventionen;

b) då konventionen icke är gällande i ursprungsområdet, skola de angelägenheter, vilka enligt bestämmelserna i punkterna a), b) och c) av moment 1 i denna artikel skulle behandlas av vederbörande myndighet i ursprungsområdet, i stället behandlas av vederbörande myndighet i anställningsområdet, såvida icke denna myndighet övertygat sig om att åsyftade angelägenheter redan enligt konventionens bestämmelser behandlats av vederbörande myndighet i ursprungsområdet.

3. Vederbörande myndigheter i ursprungs- och anställningsområdena böra, så ofta det är nödvändigt eller önskvärt, träffa överenskommelser om behandlingen av angelägenheter av gemensamt intresse, vilka kunna uppkomma vid tillämpningen av denna konvention; och må myndigheterna i en överenskommelse av detta slag avvika från bestämmelserna i moment 1 av denna artikel beträffande avtal, som ingåtts i ett område, som anslutit sig till överenskommelsen, rörande anställning i ett annat område, som likaledes gjort det.

Artikel 20.

1. Denna konvention äger icke tillämpning på avtal, som träffats före denna konventions ikraftträdande i det område, där fråga om dess tillämplighet uppstår.

2. Uppsägning av denna konvention skall icke inverka på rättigheter eller skyldigheter, som härleda sig från avtal, vilka träffats, innan uppsägningen trädde i kraft.

Artikel 21.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och registreras av honom.

Artikel 22.

1. Beträffande sådana områden, som avses i artikel 35 av konstitutionen för internationella arbetsorganisationen, skall varje medlem av nämnda organisation, vilken ratificerar denna konvention, låta sin ratifikation åtföljas av en förklaring, som angiver:

a) de områden, inom vilka medlemmen förbinder sig att utan modifikationer tillämpa bestämmelserna i konventionen;

b) de områden, inom vilka medlemmen förbinder sig att tillämpa konventionens bestämmelser med modifikationer samt vari dessa modifikationer bestå;

c) de områden, inom vilka konventionen icke skall tillämpas jämte skälen härför;

d) de områden, beträffande vilka medlemmen förbehåller sig att senare besluta.

2. De i punkterna a) och b) av moment 1 i denna artikel omnämnda förbindelserna skola anses såsom en integrerande del av ratifikationen och medföra med densamma identiska verkningar.

3. Varje medlem skall äga att genom en ny förklaring helt eller delvis upphäva förbehåll, som angivits i hans ursprungliga förklaring enligt punkt b), c) eller d) i moment 1 av denna artikel.

Artikel 23.

1. Denna konvention är bindande allenast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen, vilkas ratifikationer registrerats av generalsekreteraren.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det generalsekreteraren registrerat ratifikationer för två medlemmar av organisationen.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 24.

1. Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för registrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den registrerats.

2. Varje medlem, som ratificerat denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående moment nämnda tioårsperioden gör bruk av den i denna artikel stadgade uppsägningsrätten, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter, med beaktande av de i denna artikel föreskrivna villkoren, uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 25.

1. Nationernas förbunds generalsekreterare skall notificera direktören för internationella arbetsbyrån och samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som meddelas honom av organisationens medlemmar, ävensom om registreringen av alla förklaringar, som meddelats honom enligt bestämmelserna i artikel 22 av denna konvention.

2. Då generalsekreteraren notificerar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, skall generalsekreteraren fästa organisationsmedlemmarnas uppmärksamhet på dagen för konventionens ikraftträdande.

Artikel 26.

Vid utgången av varje tidrymd av tio år, räknat från denna konventions ikraftträdande, skall internationella arbetsbyråns styrelse förelägga general-

konferensen en redogörelse för konventionens tillämpning och taga under övervägande, huruvida det finnes anledning att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision helt eller delvis.

Artikel 27.

1. I fall konferensen skulle antaga en ny konvention, innebärande revision helt eller delvis av förevarande konvention, och den nya konventionen icke föreskriver annat

a) skall en medlems ratifikation av den nya, reviderade konventionen, för såvitt denna trätt i kraft, medföra omedelbar uppsägning av förevarande konvention oberoende av vad i artikel 24 härovan stadgas;

b) skall från den dag, då den nya, reviderade konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Denna konvention skall likväl förbliva gällande till form och innehåll för de medlemmar, som ratificerat densamma och icke ratificerat den nya, reviderade konventionen.

Artikel 28.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

Bilaga C.

Rekommendation (nr 58) angående den längsta giltighetstiden av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde och beslutit antaga vissa förslag angående den längsta giltighetstiden av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare, vilken fråga innefattas i den andra punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av rekommendation, antager denna, den tjugosjunde dagen i juni år ett tusen nio hundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående arbetsavtal (för infödda arbetare), 1939»:

Konferensen,

som antagit en konvention angående arbetsavtal (för infödda arbetare), 1939, vars artikel 9 föreskriver, att »den längsta tjänstetid, som må föreskrivas i ett avtal ävensom den eventuella ledighet, som kan beredas arbetaren under avtalets giltighetstid, skola bestämmas i lag»; och

som önskar komplettera denna bestämmelse dels genom angivande av vissa principer, vilka synas vara av beskaffenhet att kunna tjäna resp. medlemmar till ledning vid fastställande av den längsta tjänstetiden i olika fall, och dels genom framläggande av vissa förslag rörande de längsta tider, som skulle kunna fastställas i dessa fall,

hemställer, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen, som ratificerar konventionen angående anställningsavtal (för infödda arbetare), 1939, måtte taga följande principer under övervägande vid fastställande av den i artikel 9 av konventionen avsedda längsta tjänstetiden.

1. Den längsta tjänstetiden bör alltid vara så kort som möjligt samt kortare, om arbetaren därunder skall vara skild från sin familj än om han åtföljes av familjen.

2. 1) I sådana fall, då arbetaren icke behöver göra en lång och dyrbar resa till lands eller sjöss, må den längsta tjänstetiden i intet fall överstiga tolv månader, om arbetaren icke åtföljes av sin familj, eller två år, om han åtföljes av familjen.

2) Då arbetaren är nödsakad göra en lång och dyrbar resa till lands eller till sjöss, må den längsta tjänstetiden icke överstiga två år, om arbetaren icke åtföljes av sin familj, eller tre år, om han åtföljes av familjen.

3. Avvikelser från ovan angivna längsta tider må göras allenast, då fråga är om arbetare, som åtföljes av sin familj, och man har för avsikt att, efter inhämtande av arbetarens samtycke, låta honom med familj bosätta sig på eller i närheten av arbetsstället.

4. I sådana fall, då tjänstetiden uppgår till eller överstiger tolv månader, bör arbetaren beredas minst en veckas ledighet med bibehållen lön.

Bilaga D.

Förslag till konvention (nr 65) angående straffpåföljder för brytande av arbetsavtal från infödda arbetares sida.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde och beslutit antaga vissa förslag angående progressivt avskaffande av straffpåföljder för brytande från infödda arbetares sida av arbetsavtal, vilken fråga innefattas i den andra punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av ett förslag till internationell konvention,

antager denna, den tjugosjunde dagen i juni år ett tusen nio hundra trettionio efterföljande förslag till konvention, som skall benämnas »konvention angående straffpåföljder (för infödda arbetare), 1939»:

Artikel 1.

1. Denna konvention äger tillämpning på varje avtal, varigenom en arbetare, som tillhör eller är likställd med den infödda befolkningen i ett område, vilket lyder under en medlem av arbetsorganisationen, eller som tillhör eller är likställd med den infödda, icke oberoende befolkningen i en medlems hemlandsområde, mot kontant ersättning eller ersättning i någon annan form träder i tjänst hos offentlig myndighet, enskild person, bolag eller annan sammanslutning, bestående av infödda eller icke.

2. I denna konvention förstås med uttrycket »brytande av avtal»:

a) varje vägran eller underlåtenhet från arbetarens sida att påbörja eller utföra det i avtalet föreskrivna arbetet;

b) vårdslöshet eller bristande flit å arbetarens sida;

c) arbetarens frånvaro utan tillstånd eller giltig orsak;

d) arbetarens rymning.

Artikel 2.

1. Alla straffpåföljder för brytande av avtal, på vilka denna konvention äger tillämpning, skola progressivt och snarast möjligt avskaffas.
2. Alla straffpåföljder för dylika avtalsbrott, som begås av en person, som sannolikt icke uppnått viss minimiålder, som skall fastställas i lagstiftningen, skola omedelbart avskaffas.

Artikel 3.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och registreras av honom.

Artikel 4.

1. Beträffande sådana områden, som avses i artikel 35 av konstitutionen för internationella arbetsorganisationen, skall varje medlem av nämnda organisation, vilken ratificerar denna konvention, låta sin ratifikation åtföljas av en förklaring, som angiver:
   a) de områden, inom vilka medlemmen förbinder sig att utan modifikationer tillämpa bestämmelserna i konventionen;
   b) de områden, inom vilka medlemmen förbinder sig att tillämpa konventionens bestämmelser med modifikationer samt vari dessa modifikationer bestå;
   c) de områden, inom vilka konventionen icke skall tillämpas jämte skälen härför;
   d) de områden, beträffande vilka medlemmen förbehåller sig att senare besluta.
2. De i submomenten a) och b) av moment 1 i denna artikel omnämnda förbindelserna skola anses såsom en integrerande del av ratifikationen och medföra med densamma identiska verkningar.
3. Varje medlem skall äga att genom en ny förklaring helt eller delvis avstå från förbehåll, som angivits i hans ursprungliga förklaring enligt submoment b), c) eller d) av moment 1 i denna artikel.

Artikel 5.

1. Denna konvention är bindande allenast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen, vilkas ratifikationer registrerats av generalsekreteraren.
2. Den träder i kraft tolv månader efter det generalsekreteraren registrerat ratifikationer för två medlemmar av arbetsorganisationen, vilka ratifikationer i enlighet med artikel 4 i denna konvention åtföljas av förklaringar, angivande de områden, inom vilka medlemmarna förbinda sig att tillämpa konventionens bestämmelser.
3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 6.

1. Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för registrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den blivit registrerad.
2. Varje medlem, som ratificerat denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående moment nämnda tioårsperioden, gör bruk

av den i denna artikel stadgade uppsägningsrätten, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter, med iakttagande av de i denna artikel föreskrivna villkoren, uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 7.

1. Nationernas förbunds generalsekreterare skall notificera direktören för internationella arbetsbyrån samt samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som meddelas honom av organisationens medlemmar, ävensom om förklaringar, som avgivits enligt bestämmelserna i artikel 4 i denna konvention.
2. Då generalsekreteraren notificerar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, vilken uppfyller det i artikel 5 moment 2 i denna konvention stadgade villkoret, skall generalsekreteraren fästa organisationsmedlemmarnas uppmärksamhet på dagen för konventionens ikraftträdande.

Artikel 8.

Vid utgången av varje tidrymd av fem år, räknat från denna konventions ikraftträdande, skall internationella arbetsbyråns styrelse förelägga generalkonferensen en redogörelse för konventionens tillämpning och taga under övervägande, huruvida det finnes anledning att på konferensens dagordning uppföra fråga om dess revision helt eller delvis.

Artikel 9.

1. I fall konferensen skulle antaga en ny konvention, innebärande revision helt eller delvis av förevarande konvention, och den nya konventionen icke föreskriver annat
   a) skall en medlems ratifikation av den nya, reviderade konventionen, för såvitt denna trätt i kraft, medföra omedelbar uppsägning av förevarande konvention oberoende av vad i artikel 6 härovan stadgas;
   b) skall från den dag, då den nya, reviderade konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.
2. Förevarande konvention skall likväl förbliva gällande till form och innehåll för de medlemmar, som ratificerat densamma och icke ratificerat den nya, reviderade konventionen.

Artikel 10.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

Bilaga E.

Rekommendation (nr 59) angående arbetsinspektion för infödda arbetare.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,
som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde och beslutit antaga vissa förslag angående arbetsinspektion för in-

födda arbetare, vilken fråga innefattas i den andra punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna, den tjugosjunde dagen i juni år ett tusen nio hundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående arbetsinspektion (för infödda arbetare), 1939»:

Konferensen,

som antagit en konvention angående arbetsavtal (för infödda arbetare), 1939, och

som anser, att en tillfredsställande tillämpning av lagstiftningen angående infödda arbetares anställning icke kan tryggas utan arbetsinspektion,

hemställer, att vederbörande medlemmar av internationella arbetsorganisationen måtte inrätta arbetsinspektion inom sådana av deras områden, där dylik inspektion icke redan finnes.

Bilaga F.

Rekommendation (nr 60) angående lärlingsväsen.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde och beslutit antaga vissa förslag rörande lärlingsväsen, vilken fråga innefattas i den första punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna den tjugoåttonde dagen i juni år ett tusen nio hundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående lärlingsväsen, 1939»:

Med hänsyn till att konferensen antagit rekommendationen angående yrkesutbildning, 1939, vilken angiver de principer och metoder, som böra tillämpas beträffande organisationen av dylik utbildning;

med hänsyn till att bland de olika formerna för yrkesutbildning lärlingsväsendet giver upphov till särskilda problem, framför allt på grund därav, att lärlingsutbildningen bibringas inom företagen och medför ett avtalsförhållande mellan arbetsgivaren-mästaren och lärlingen;

med hänsyn till att lärlingsväsendets effektivitet till stor del beror på en riktig definition och ett iakttagande av de villkor, som reglera lärlingsväsendet och särskilt av dem, som röra arbetsgivaren-mästarens och lärlingens ömsesidiga rättigheter och skyldigheter;

hemställer konferensen, att varje medlemsstat måtte taga följande principer och regler under övervägande:

1. I denna rekommendation förstås med uttrycket »lärlingsväsen» varje system, enligt vilket en arbetsgivare genom avtal förbinder sig att anställa en ung person och systematiskt utbilda eller låta utbilda honom för ett yrke under en på förhand bestämd tidrymd, varunder lärlingen är skyldig att arbeta i arbetsgivarens tjänst.

2. 1) Åtgärder böra vidtagas för att göra lärlingsväsendet så effektivt som möjligt inom de yrken, där ett dylikt utbildningssystem synes påkallat. Dessa yrken böra angivas inom varje land med hänsyn tagen till den grad av skicklighet och den tidslängd av praktisk utbildning de kräva.

2) Under förutsättning att tillfredsställande samordning för säkerställande av enhetlighet i avseende å fordrad skicklighetsgrad samt metoder och villkor för lärlingsväsendet inom varje yrke i hela landet, må de i föregående punkt åsyftade åtgärder kunna åvägabringas genom lagstiftning, beslut av de offentliga organ, som övervaka lärlingsväsendet, kollektivavtal eller genom en kombination av här nämnda metoder.

3. 1) De i föregående moment åsyftade åtgärderna böra angiva:

a) de tekniska och andra kvalifikationer, som arbetsgivare böra besitta för att få antaga och utbilda lärlingar;

b) de villkor, som böra gälla för de ungas antagande till lärlingar;

c) arbetsgivares och lärlings ömsesidiga rättigheter och skyldigheter.

2) Med hänsyn härtill böra särskilt beaktas följande grunder:

a) För att få antaga och utbilda lärlingar, bör en arbetsgivare antingen själv vara kompetent att meddela tillfredsställande utbildning eller vara i tillfälle att låta meddela dylik utbildning genom annan i hans tjänst anställd person med erforderlig kompetens; dessutom bör det företag, inom vilket utbildningen skall givas, vara så beskaffat, att det för lärlingen möjliggör en tillfredsställande utbildning i det avsedda yrket.

b) De unga böra icke tillåtas inträda i lärlingskap, innan de uppnått viss minimiålder, vilken icke må sättas lägre än den för den obligatoriska skolgångens upphörande fastställda åldern.

c) Därest den för inträde i lärlingskap fordrade miniminivån i fråga om allmänbildning är högre än den som normalt uppnås vid den obligatoriska skolgångens slut, bör nämnda miniminivå bestämmas under skäligt hänsynstagande till de skiftande kraven inom olika yrken.

d) Inträde i lärlingskap bör i varje fall vara beroende av läkarundersökning, och därest det avsedda yrket fordrar speciell fysisk eller psykisk fallenhet, bör denna angivas och göras till föremål för särskild undersökning.

e) åtgärder böra vidtagas för lärlingarnas inregistrering hos vederbörande organ och, i fall av behov, för kontroll över deras antal.

f) Anordningar böra vidtagas för att underlätta lärlings överflyttande från en arbetsgivare till en annan, i fall ett dylikt överflyttande synes nödvändigt eller önskvärt till undvikande av avbrott i lärlingskapet eller för att komplettera lärlingens utbildning eller av annan orsak.

g) Lärlingskapets varaktighet, inberäknat prövotid, bör bestämmas i förväg, varvid tillbörlig hänsyn bör tagas till föregående utbildning i teknisk eller yrkesskola.

h) Åtgärder böra vidtagas för anordnande av prövning efter avslutad lärlingstid och eventuellt även under loppet därav, för fastställande av metoderna för dylika prövningars anordnande samt för utfärdande av betyg, baserade på resultatet av dem. De kunskaper, som fordras vid dessa prövningar, böra fastställas enhetligt för yrket, och de betyg, som utfärdas på grund av desamma, böra godtagas i hela landet.

i) Lärlingsväsendet bör underkastas tillsyn till säkerställande att bestämmelserna för lärlingsväsendet iakttagas, att den meddelade utbildningen är tillfredsställande samt att förhållandena inom lärlingsväsendet äro i skälig mån enhetliga.

j) Kraven på en viss form för lärlingsavtalen och ett visst innehåll i desamma skola bestämmas, exempelvis genom upprättandet av ett standardavtal. Förfarandet vid registrering av avtalen hos de i punkt e) här ovan angivna organen bör jämväl fastställas.

4. 1) Föreskrifter böra meddelas i lärlingsavtalet rörande det sätt, på vilket ersättning i penningar eller andra prestationer åt lärlingen skall bestämmas, och beträffande den skala, efter vilken ersättningen skall höjas under olika delar av lärlingstiden.

2) I fall lagstiftning icke finnes i ämnet eller förefintlig lagstiftning icke äger tillämpning på lärlingar, böra i lärlingsavtalet meddelas föreskrifter rörande:

a) den i punkt 1) här ovan åsyftade ersättningen under sjukdom;
b) semester.

5. 1) Önskvärt är att de av lärlingsväsendet berörda parterna och särskilt arbetsgivar- och arbetarorganisationerna samarbeta med de offentliga organ, som hava att öva tillsyn å lärlingsväsendet.

2) Ett nära samarbete bör upprätthållas mellan nämnda organ samt myndigheterna för allmän och yrkesundervisning, institutioner för yrkesvägledning, den offentliga arbetsförmedlingen samt arbetsinspektionens myndigheter.

6. Denna rekommendation äger icke tillämpning på lärlingskap för sjömän.

Bilaga G.

Förslag till konvention (nr 66) angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde och beslutit antaga vissa förslag angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor (lika behandling), vilken fråga utgör den tredje punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av ett förslag till internationell konvention,

antager denna, den tjugoåttonde dagen i juni år ett tusen nio hundra trettionio efterföljande förslag till konvention, som skall benämnas »konvention angående migrerande arbetare, 1939»:

Artikel 1.

Varje medlem av internationella arbetsorganisationen, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att:

a) utfärda och tillämpa straffbestämmelser för att undertrycka
i) bedräglig propaganda rörande emigration eller immigration;
ii) sådan propaganda rörande emigration eller immigration, som strider mot den nationella lagstiftningen;

b) utöva kontroll över annonser, affischer, broschyrer och andra former av publicitet rörande erbjudande av anställning i ett territorium åt personer, som befinna sig i ett annat territorium.

Artikel 2.

1. Varje medlemsstat, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att upprätthålla eller förvissa sig om, att det upprätthålles en tillfredsställande tjänst, som lämnar upplysningar och bistånd åt emigranter och immigranter.

2. Denna tjänst skall utövas:

a) av offentliga myndigheter eller

b) av en eller flera frivilliga sammanslutningar, som verka utan vinstsyfte och med hänsyn till förevarande uppgift godkänts och kontrolleras av åsyftade myndighet, eller

c) dels av offentliga myndigheter och dels av en eller flera frivilliga sammanslutningar, som uppfylla de i punkt b) av detta moment angivna villkoren.

Artikel 3.

1. Varje medlemsstat, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att i överensstämmelse med bestämmelserna i denna artikel reglera:

a) rekrytering, d. v. s.

i) anställande av en person i ett territorium hos en arbetsgivare i ett annat territorium eller

ii) åtagande gent emot en person i ett territorium att bereda honom anställning i ett annat territorium,

jämte vidtagande av anordningar beträffande förrättningar, som åsyftas i punkt i) eller ii), därunder inbegripet uppsökande och urval av tillämnade emigranter samt förberedelser för deras avresa;

b) införande, d. v. s. varje åtgärd för att tillförsäkra eller underlätta de enligt punkt a) härovan rekryterade personernas ankomst eller tillträde till ett territorum;

c) arbetsförmedling, d. v. s. varje åtgärd, som vidtages för att förse en arbetsgivare med arbetskraft, som införts enligt punkt b) härovan.

2. Befogenheten att ägna sig åt de i moment 1 av denna artikel uppräknade förrättningar skall förbehållas:

a) den offentliga arbetsförmedlingen eller andra offentliga organ i det territorium, där förrättningarna äga rum;

b) offentliga organ i ett annat territorium än det, vari förrättningarna äga rum, vilka organ genom överenskommelse mellan vederbörande regeringar bemyndigats utföra dylika förrättningar i det sist åsyftade territoriet;

c) varje organ som upprättats i enlighet med bestämmelserna i en internationell handling;

d) arbetsgivaren eller personer, som äro i hans tjänst och handla å hans vägnar;

e) enskilda arbetsförmedlingsbyråer, avgiftskrävande eller icke, som bedriva sin verksamhet utan vinstsyfte.

3. Rätten att utföra sådana förrättningar, som avses i moment 1 av denna artikel, skall vara underkastad föregående bemyndigande av vederbörande myndighet i det territorium, där förrättningarna skola äga rum, i de fall och på de sätt, som bestämmas i detta territoriums lagstiftning eller genom överenskommelse mellan emigrations- och immigrationslanden.

4. Vederbörande myndigheter i det territorium, där förrättningarna äga rum, skola övervaka den verksamhet, som bedrives av de organ och personer, vilka äro försedda med sådant bemyndigande, som meddelats enligt föregående moment.

Artikel 4.

1. Varje medlemsstat, som ratificerar denna konvention och upprätthåller ett system för kontroll å de arbetsavtal, som träffas mellan en arbetsgivare eller av annan person för en arbetsgivares räkning och en migrerande arbetare före hans avresa, förbinder sig att tillse, att de avtal, som under-

kastas dylik kontroll, stå i överensstämmelse med bestämmelserna i denna artikel.

2. Avtalet bör vara avfattat på eller översatt till ett språk, som den migrerande arbetaren förstår.

3. Avtalet bör, utöver andra bestämmelser angiva:

a) avtalets giltighetstid och, om detsamma kan förnyas, sättet därför, eller, om giltighetstiden icke är bestämd, sättet och tiden för uppsägning;

b) noggranna uppgifter om dag och plats för den migrerande arbetarens inställelse;

c) sättet för betalning av den migrerande arbetarens resekostnader:

i) för utresan;

ii) för återresan, om denna företages, då avtalets giltighetstid utlöper, eller dessförinnan till följd av avtalets hävande eller brytande, utan att detta är föranlett av något av arbetaren begånget fel;

iii) för medlemmar av den migrerande arbetarens familj, vilka tillåtits åtfölja honom eller återförena sig med honom i immigrationslandet;

d) varje avdrag på lönen, som arbetsgivaren äger göra enligt immigrationslandets lagstiftning eller en mellan emigrations- och immigrationslanden träffad överenskommelse;

e) bostadsförhållandena, därest bostad tillhandahålles av arbetsgivaren;

f) varje anordning för beredande av understöd åt arbetarens i ursprungslandet kvarstannande familj, särskilt till förhindrande att arbetaren övergiver sin familj.

Artikel 5.

Varje medlemsstat, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att, därest en å dess territorium införd migrerande arbetare av någon orsak, varför han icke bär ansvar, ej erhåller den anställning, för vilken han rekryterats, eller annan likvärdig anställning, vidtaga åtgärder till förhindrande, att kostnaderna för hans och hans familjs återresa, däri inbegripet administrativa avgifter samt kostnader för transport och underhåll till den slutliga destinationsorten och transport av husgeråd, drabba den migrerande arbetaren.

Artikel 6.

1. Varje medlemsstat, som ratificerar denna konvention, förbinder sig att icke behandla utlänningar mindre förmånligt än egna medborgare i avseende å följande förhållanden:

a) i den mån dessa förhållanden regleras genom lagstiftning eller äro underkastade administrativa myndigheters kontroll,

i) arbetsförhållanden och särskilt lönevillkor;

ii) rätten att ansluta sig till fackliga organisationer;

b) skatter och avgifter, som hänföra sig till arbetet och påföras den anställde;

c) rättsliga förfaranden med hänsyn till arbetsavtal.

2. Den i föregående moment föreskrivna lika behandlingen må göras beroende av ömsesidighet, vilken skall anses vara för handen:

a) mellan alla till denna konvention anslutna medlemsstater;

b) mellan varje av denna konvention bunden medlemsstat och varje annan stat, med vilken den förstnämnda staten avslutat en ömsesidig överenskommelse rörande förevarande ämne.

Artikel 7.

1. Personliga effekter och redskap, som tillhöra rekryterade migrerande arbetare eller deras familjemedlemmar, skola vid nämnda personers ankomst till immigrationslandet vara fritagna från tullavgifter.
2. Personliga effekter och redskap, som tillhöra migrerande arbetare eller deras familjemedlemmar, skola vara fritagna från tullavgifter vid nämnda personers återkomst till ursprungslandet, om de då fortfarande äro medborgare i detta land.

Artikel 8.

Denna konvention äger icke tillämpning på:
a) omflyttning inom en medlemsstats territorium eller mellan två territorier, som tillhöra samma medlemsstat;
b) arbetare i gränstrakter, vilka hava sin arbetsplats i en stats territorium och sin bostad i annan stats territorium;
c) sjömän;
d) infödda arbetare i den mening detta begrepp är angivet i artikel 2 moment b) av 1936 års konvention angående rekrytering av infödda arbetare.

Artikel 9.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och registreras av honom.

Artikel 10.

1. Denna konvention är bindande allenast för de medlemmar av internationella arbetsorgansationen, vilkas ratifikationer registreras av generalsekreteraren.
2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratfikationer registrerats av generalsekreteraren.
3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 11.

1. Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom en skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för registrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den blivit registrerad.
2. Varje medlem, som ratificerat denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående moment nämnda tioårsperioden gör bruk av den i denna artikel stadgade uppsägningsrätten, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter, med beaktande av de i denna artikel föreskrivna villkoren, uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 12.

1. Nationernas förbunds generalsekreterare skall notificera direktören för internationella arbetsbyrån ävensom samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som meddelats honom av organisationens medlemmar.
2. Då generalsekreteraren underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på dagen för konventionens ikraftträdande.

Artikel 13.

Vid utgången av varje tioårsperiod, räknat från denna konventions ikraftträdande, skall internationella arbetsbyråns styrelse förelägga generalkonferensen en redogörelse för konventionens tillämpning och taga under övervägande, huruvida det finnes anledning att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Artikel 14.

1. Ifall konferensen skulle antaga en ny konvention, innebärande en revision, helt eller delvis, av förevarande konvention, och den nya konventionen icke föreskriver annat,

a) skall en medlems ratifikation av den nya reviderade konventionen, för såvitt denna trätt i kraft, medföra omedelbar uppsägning av förevarande konvention, oberoende av vad i artikel 11 härovan stadgas;

b) skall från den dag, då den nya, reviderade konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbliva gällande till form och innehåll för de medlemmar, som ratificerat densamma och icke ratificera den nya, reviderade konventionen.

Artikel 15.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

Bilaga H.

Rekommendation (nr 61) angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde

och beslutit antaga vissa förslag angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor (lika behandling), vilken fråga utgör tredje punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna, den tjugoåttonde dagen i juni år ett tusen nio hundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående migrerande arbetare, 1939»:

Konferensen,

som antagit konventionen angående migrerande arbetare, 1939,

och önskar komplettera densamma genom en rekommendation,

förordar iakttagande av följande regler:

I.

1. 1) I denna rekommendation förstås med:

a) termen »rekrytering»:

i) anställande av en person i ett territorium hos en arbetsgivare i ett annat territorium eller

ii) åtagande gentemot en person i ett territorium att bereda honom anställning i ett annat territorium

jämte vidtagande av anordningar beträffande förrättningar, som åsyftas i punkt i) eller ii), därunder inbegripet uppsökande och urval av tillämnade emigranter och förberedelser för deras avresa;

b) termen »införande» varje åtgärd för att trygga eller underlätta ankomsten eller tillträdet till ett territorium av personer, vilka rekryterats under förhållanden, som angivas i punkt a) härovan;

c) termen »arbetsförmedling» varje åtgärd för att förse en arbetsgivare med arbetskraft, som införts under förhållanden, vilka angivas i punkt b) härovan;

2) Denna rekommendation äger icke tillämpning på:

a) omflyttning inom en medlemsstats territorium eller mellan två territorier, som tillhöra samma medlemsstat;

b) sådana arbetare i gränstrakter, vilkas arbetsplats ligger i en stats territorium och vilkas boningsort är belägen inom en annan stats territorium;

c) sjömän;

d) infödda arbetare i den mening, som angives i art. 2 b) av 1936 års konvention angående rekrytering av infödda arbetare.

II.

2. Det i varje land upprättade tjänsteorgan, vilket har att lämna upplysningar och bistånd åt migrerande arbetare, bör åligga:

a) att åt migrerande arbetare och deras familjer på deras språk eller dialekt eller i varje fall på ett för dem begripligt språk meddela upplysningar och råd beträffande emigration, immigration, anställning och levnadsförhållanden å destinationsorten, återvändande till ursprungslandet samt i allmänhet rörande alla frågor, som kunna vara av intresse för dem i deras egenskap av migranter;

b) att för migrerande arbetare och deras familjer underlätta fullgörandet av administrativa formaliteter och andra åtgärder, som måste vidtagas i samband med deras avfärd, resa, tillträde till och vistelse i destinationslandet samt eventuellt deras återvändande till ursprungslandet.

3. En skälig tidrymd bör såvitt möjligt få förflyta mellan offentliggörande och ikraftträdande av varje bestämmelse, som ändrar de villkor, vilka gälla för tillstånd att emigrera eller immigrera eller att använda utlänningar till arbete, så att de ändrade villkoren i tid kunna meddelas personer, som bereda sig att emigrera.

4. Texterna till de viktigaste i föregående moment avsedda bestämmelserna eller upplysningar om dem böra på de bland de emigrerande arbetarna mest gängse språken anslås å ställen för migranternas avfärd, passerande eller ankomst.

III.

5. 1) För att skydda de migrerande arbetarnas intressen och säkerställa arbetsmarknadens jämvikt böra vederbörande myndigheter i emigrations- och immigrationslandet, i fall, då migrationens omfattning så påkallar, fordra, att ansökningarna om rekrytering och införande av migrerande arbetare i förväg underställas myndigheterna för prövning och godkännande.

2) Innan immigrationslandet giver sitt tillstånd till införande av migrerande arbetare på sitt territorium, bör det tillse, huruvida ej ett tillräckligt antal arbetare redan finnes tillgängligt för arbetet i fråga.

6. 1) De villkor, under vilka bemyndigande att rekrytera, införa eller förmedla anställning åt migrerande arbetare givas eller upprätthållas, böra fastställas genom den nationella lagstiftningen eller överenskommelse mellan emigrations- och immigrationslandet.

2) De personer eller institutioner, åt vilka givits i föregående punkt åsyftat bemyndigande, böra ställa säkerhet, exempelvis i form av borgensförbindelse, för ersättande av skada, som genom deras fel kan orsakas migrerande arbetare.

7. 1) Det bör åligga varje mellanhand, som åtager sig rekrytering, införande av eller förmedling av anställning åt migrerande arbetare för en arbetsgivares räkning, att vara försedd med skriftlig fullmakt från arbetsgivaren eller annan handling, som utvisar, att han handlar å arbetsgivarens vägnar.

2) Denna handling bör vara avfattad på eller översatt till emigrationslandets officiella språk och meddela alla erforderliga, närmare upplysningar om arbetsgivaren, beskaffenheten och omfattningen av den rekrytering, det införande eller den arbetsförmedling, som mellanhandens uppdrag avser, samt om den erbjudna anställningen och betalningsvillkoren beträffande densamma.

8. 1) Det är önskvärt, att i varje land, där migrerande arbetare rekryteras, inflytta eller beredas anställning, vederbörande myndigheter fastställa maximitariffer för de kostnader, som må uttagas av den migrerande arbetaren eller hans arbetsgivare för rekrytering, transport (därunder inbegripet underhåll under resan), arbetsförmedling, hemsändande eller andra med de nu nämnda förbundna förrättningar.

2) De i föregående punkt omnämnda kostnaderna böra i regel icke drabba den migrerande arbetaren. I varje fall böra avdrag på lönen, som arbetsgivaren kan äga göra för berörda kostnader, begränsas genom den nationella lagstiftningen eller överenskommelse mellan emigrations- och immigrationslandet.

9. 1) Migrerande arbetare böra såvitt möjligt före sin avfärd från emigrationslandet undersökas av en representant för immigrationslandet, som har att övertyga sig om att de kunna medgivas tillträde till sistnämnda land.

2) I fall då rekrytering är av sådan omfattning, att densamma kan anses såsom kollektiv rekrytering enligt emigrationslandets lagstiftning, bör en kompetent tjänsteman, tillhörande detta land, närvara vid förrättningen.

3) Det är önskvärt, att de i föregående punkter av detta moment avsedda undersökningar och förrättningar såvitt möjligt äga rum i närheten av emigrantens hem.

10. 1) En migrerande arbetares familjemedlemmar, vilka önska åtfölja eller återförena sig med honom, böra beredas särskilda lättnader, bl. a. i avseende å:

a) prioritet framför andra sökande i fråga om tillstånd att lämna emigrationslandet och få tillträde till och vistas i immigrationslandet;

b) förenklande av de administrativa formaliteterna och nedsättning av de avgifter, som krävas för avresa från emigrationslandet eller för tillträde till och vistelse i immigrationslandet.

2) Med hänsyn till detta moment böra till en migrerande arbetares familj räknas hans hustru och minderåriga barn samt andra medlemmar av hans familj, som för sin försörjning äro beroende av honom.

IV.

11. Lika behandling av in- och utlänningar, såsom densamma angives i artikel 6 av 1939 års konvention angående migrerande arbetare, bör såvitt möjligt tillämpas i avseende å alla utlänningar.

12. 1) Utlänningar, som erhållit tillstånd att såsom arbetare vistas i ett territorium, och de medlemmar av deras familj, som medgivits medfölja eller återförena sig med dem, böra såvitt möjligt berättigas att taga anställning under samma villkor, som det egna landets medborgare.

2) I sådana länder, där anställandet av utländska arbetare är underkastat inskränkningar, böra dessa inskränkningar såvitt möjligt:

a) icke tillämpas på arbetare, som varit stadigt bosatta i landet under en period, vars längd i regel icke skall överstiga fem år;

b) utan villkor om viss vistelsetid upphävas till förmån för hustru och barn, som uppnått sådan ålder, att de kunna utföra arbete och vilka medgivits åtfölja eller återförena sig med den migrerande arbetaren.

13. Det är önskvärt, att medlemsstater, som icke ratificerat de internationella konventionerna angående socialförsäkring, bevilja utländska arbetare och deras efterlevande den i nämnda konventioner angivna behandlingen.

14. 1) Det är önskvärt, att i länder, där antalet immigrerade arbetare är tillräckligt stort, dessa arbetares anställningsförhållanden göras till föremål för särskild övervakning, som allt efter omständigheterna kan utövas antingen av ett särskilt inspektionsorgan eller av arbetsinspektörerna eller andra för uppgiften specialiserade tjänstemän.

2) De administrativa tjänsteutövare, som fått sig anförtrott uppdraget att utöva den i föregående punkt avsedda övervakningen, böra såvitt möjligt samarbeta med frivilliga, av myndigheterna godkända sammanslutningar för lämnande av bistånd åt migranterna.

V.

15. 1) När en utländsk arbetare i vederbörlig ordning inflyttat på en stats territorium, bör denna stat såvitt möjligt avhålla sig från att på grund av arbetarens bristande tillgångar eller arbetsmarknadens tillstånd avlägsna honom eller medlemmar av hans familj från territoriet, med mindre en överenskommelse i detta avseende träffats mellan immigrations- och ursprungslanden.

2) En stat, som anser sig nödsakad att på grund av de i föregående punkt angivna orsakerna från sitt territorium avlägsna utländska arbetare, vilka immigrerat i vederbörlig ordning, eller medlemmar av deras familj, bör i alla händelser:

a) taga hänsyn till den tidslängd arbetaren vistats i dess territorium och i intet fall avlägsna arbetare, som vistas där sedan mer än fem år;

b) övertyga sig om att arbetaren tagit i anspråk alla sina rättigheter till prestationer på grund av arbetslöshetsförsäkring;

c) övertyga sig om att arbetaren beretts skälig tidsfrist, särskilt för att träffa anstalter rörande sina ägodelar; att lämpliga anordningar vidtagits för transporten av arbetaren och hans familj samt att nödiga åtgärder vidtagits för att tillförsäkra arbetaren och hans familj human behandling;

d) övertyga sig om att kostnaderna för arbetarens och hans familjs återvändande och för transporten av deras husgeråd till den slutliga destinationsorten icke skola drabba arbetaren.

16. I det fall migrerande arbetare eller medlemmar av deras familjer, som

förblivit medborgare i ursprungslandet, återvända till detta, bör detta land genom att fritaga dem från tvånget att uppfylla villkor om föregående vistelse eller anställning i landet eller orten möjliggöra för dem att komma i åtnjutande av olika hjälpåtgärder till förmån för obemedlade och arbetslösa eller av åtgärder till underlättande för arbetslösa att återgå till arbete.

Bilaga I.

Rekommendation (nr 62) angående samarbete mellan staterna beträffande migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde

och beslutit antaga vissa förslag angående samverkan mellan staterna i fråga om migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor, vilken fråga innefattas i tredje punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna, den tjugoåttonde dagen i juni år ettusen niohundra trettionio följande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående migrerande arbetare (samarbete mellan stater), 1939»:

Konferensen,

som antagit konventionen angående migrerande arbetare, 1939, och rekommendationen angående migrerande arbetare, 1939,

förordar iakttagande av följande regler:

1. De medlemsstater, mellan vilka förekomma en relativt omfattande migration eller en migration av kollektiv natur, böra komplettera de åtgärder, som vidtagas av dem till tryggande av tillämpningen av bestämmelserna i konventionen och rekommendationen angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor, genom att avsluta två- eller flersidiga överenskommelser, vilka allt efter omständigheterna lämpligen kunna behandla följande frågor:

a) anordnande av upplysningsverksamhet för migrerande arbetare och utbyte av upplysningar mellan vederbörande nationella förvaltningar;

b) undertryckande av olaglig och bedräglig propaganda;

c) utfärdande av intyg och identitetshandlingar, som äro nödvändiga för migrerande arbetare, och erkännande i de avtalsslutande länderna av giltigheten av sådana handlingar, utfärdade i ett annat av dem, samt av anställningsavtal, träffade i sådant land;

d) metoder för rekrytering och införande av samt arbetsförmedling för migrerande arbetare;

e) medel till förhindrande, att migrerande arbetare skiljas från sina familjer eller övergiva dem samt till underlättande av dylika familjers återförening ävensom till tryggande, att de migrerande arbetarna fullgöra sina lagstadgade försörjningsplikter gent emot sina familjemedlemmar, som kvarstanna i ursprungslandet;

f) erforderliga åtgärder till möjliggörande för migrerande arbetare att från emigrationslandet utbekomma nödvändiga penningbelopp samt att till ursprungslandet översända sina besparingar ävensom beviljande av den mest fördelaktiga växelkurs för sådana penningbelopp och besparingar;

g) hemsändande av migrerande arbetare och deras familjer samt sättet för täckande av kostnaderna därför;

h) de garantier, varunder medborgare i en av de avtalsslutande staterna men boende i en annan avtalsslutande stat må rekryteras för företag, som äro belägna i territorier utom det senare landet men stående under dess administration;

i) ordnandet av pensionsrättigheter, som tillkomma migrerande arbetare på grund av ålderdoms-, invaliditets- eller dödsfallsförsäkring, för såvitt ej för vidmakthållandet av dessa rättigheter är på annat sätt sörjt av de intresserade staterna.

2. Oberoende av eller jämte de i föregående moment angivna överenskommelserna, böra medlemsstaterna samverka för åstadkommande av en praktisk lösning av de problem, som föranledas av regleringen angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor; särskilt böra allt efter omständigheterna följande metoder komma till användning:

a) upprättande av standardformulär för ansökningar och avtal rörande rekrytering och införande av migrerande arbetare;

b) fastställande och revision av de kontingenter av arbetare från ett land, som under ett år eller en säsong må införas på ett annat lands territorium och om så erfordras, deras fördelning med hänsyn till kön, ålder och yrke;

c) överenskommelse om en procedur för samarbete i fråga om rekrytering och skyddande av de migrerande arbetarnas intressen;

d) periodiska sammanträden av en blandad kommission av representanter för emigrations- och immigrationslandet för behandling av frågor om tillämpning eller anpassning av förslag eller åtgärder beträffande rekrytering, införande av arbetare, arbetsförmedling, sysselsättning, skydd och eventuellt hemsändande av migrerande arbetare och deras familjer.

Bilaga J.

Förslag till konvention (nr 67) angående reglering av arbets- och vilotider vid transport på väg.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde

och beslutit antaga vissa förslag till reglering av arbets- och vilotider för yrkesförare (jämte biträden) av åkdon, som användas för transport på väg, vilken fråga utgör fjärde punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga formen av ett förslag till internationell konvention,

antager denna den tjugoåttonde dagen i juni år ettusen niohundra trettionio efterföljande förslag till konvention, som skall benämnas »konvention angående arbets- och vilotider (transport på väg) 1939»:

Artikel 1.

1. Denna konvention äger tillämpning på:

a) personer, vilka yrkesmässigt föra ett åkdon, som användes för transport på väg;

b) biträden och andra personer, vilka färdas med åkdon, som användes för transport på väg, och yrkesmässigt utföra arbete beträffande åkdonet, dess passagerare eller last.

2. Vid tillämpning av denna konvention skall under uttrycket »åkdon, som användes för transport på väg», inbegripas alla åkdon, i offentlig eller enskild ägo, vilka framdrivas medelst mekanisk kraft, därunder inbegripna spårvagnar och trolleybussar samt släpvagnar, som dragas av ett åkdon, framdrivet medelst mekanisk kraft, och vilka på allmän väg transportera personer eller gods mot betalning eller för tillgodoseende av behov hos det företag, som använder åkdonet.

Artikel 2.

Från tillämpning av denna konvention må vederbörande myndighet undantaga:

a) personer, som föra eller färdas med enskilt åkdon, vilket uteslutande användes för personlig tjänst;

b) personer, som föra eller färdas med åkdon, vilket användes till

i) transport, som utföres av företag för jordbruk eller skogsskötsel, i den mån transporten är direkt förbunden med och uteslutande verkställes för sådant företags drift;

ii) transport av sjuka eller skadade, vilken utföres av sjukhus eller kliniker;

iii) transport, som verkställes för det nationella försvaret eller polismakten, ävensom annan transport, som verkställes under utövning av offentlig tjänst;

iv) transport för räddningsarbete.

Artikel 3.

Vederbörande myndighet äger att från tillämpningen av denna konventions samtliga bestämmelser eller vissa av dem undantaga ägare av åkdon jämte deras familjemedlemmar, som icke äro avlönade, eller vissa kategorier av sådana personer, om och så länge myndigheten:

a) är förvissad, att undantaget:

i) icke för oskälig konkurrens utsätter personer, som förbli underkastade bestämmelserna i fråga;

ii) icke för oskälig olycksfallsrisk utsätter personer, på vilka konventionen äger tillämpning, och ej heller äventyrar den allmänna säkerheten; eller

b) är förvissad, att det med hänsyn till rådande förhållanden i respektive land är praktiskt taget omöjligt att tillämpa bestämmelserna i fråga på de personer, som föreslagits till undantagande.

Artikel 4.

Vid tillämpning av denna konvention:

a) betecknar uttrycket »arbetstid» den tid, varunder personerna i fråga stå till förfogande för arbetsgivaren eller andra personer, som äga att påkalla deras tjänster, eller ock, såvitt angår ägare av åkdon eller medlemmar av deras familjer, den tid, varunder de äro sysselsatta för egen räkning

med arbete, som står i samband med ett till transport på väg använt åkdon, dess passagerare eller last; under denna tid inbegripes:

i) tid, som ägnas arbete, vilket utföres under loppet av åkdonets körning;

ii) tid, som ägnas hjälparbeten;

iii) perioder av enbar tillstädesvaro;

iv) avbrott för vila och andra avbrott i arbetet, som icke överskrida en tidslängd, som skall bestämmas av vederbörande myndighet;

b) betecknar uttrycket »loppet av åkdonets körning» den tid, som förflyter mellan åkdonets avfärd vid arbetsdagens början och dess stannande vid samma dags slut med uteslutande av tid, varunder körningen avbrytes för en period, överskridande en tidslängd, som skall bestämmas av vederbörande myndighet, och varunder de personer, som föra eller färdas med åkdonet, fritt förfoga över sin tid eller utföra hjälparbeten;

c) betecknar uttrycket »hjälparbeten» varje arbete, som står i samband med åkdonet, dess passagerare eller last och som utföres utom tiden för åkdonets körning; det avser särskilt:

i) arbeten, som röra bokföring, inbetalning av influtna penningmedel, tecknande av namn i register, avlämnande av tjänstehandlingar, kontroll å biljetter samt liknande arbeten;

ii) omhändertagande och återlämnande av åkdonet;

iii) färd från det ställe, där arbetaren före arbetets början tecknar sitt namn i registret för närvaro, till det ställe, där han omhändertager åkdonet, samt färden från det ställe, där han avlämnar åkdonet, till det ställe, där han efter arbetets slut tecknar sitt namn i nämnda register;

iv) underhålls- och reparationsarbeten å åkdonet;

v) åkdonets på- och avlastning;

d) betecknar uttrycket »perioder av enbar tillstädesvaro» de tidrymder, varunder en person stannar på sin post allenast för att kunna svara på eventuella kallelser eller återupptaga sin verksamhet å tid, som är angiven i tidtabellen.

Artikel 5.

1. Arbetstiden för personer, å vilka denna konvention äger tillämpning, må ej överskrida 48 timmar i veckan.

2. Vederbörande myndighet äger medgiva längre veckoarbetstid för personer, som vanligen i stor omfattning utföra hjälparbete eller vilkas arbete ofta avbrytes av perioder av enbar tillstädesvaro.

Artikel 6.

1. Vederbörande myndighet äger att medgiva genomsnittlig beräkning av veckoarbetstiden.

2. Då vederbörande myndighet medgiver genomsnittlig beräkning av veckoarbetstiden, skall den bestämma det antal veckor, med hänsyn till vilka genomsnittsarbetstiden må beräknas, ävensom det högsta antalet arbetstimmar, som må utgöras under någon vecka.

Artikel 7.

1. Arbetstiden för personer, å vilka denna konvention äger tillämpning, må ej överskrida åtta timmar om dagen.

2. I fall där på grund av lag eller sedvänja eller överenskommelse mellan vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, eller, där dylika sammanslutningar icke finnas, mellan representanter för arbetsgivare och ar-

betare, antalet arbetstimmar å en eller flera av veckans dagar understiger åtta, må arbetstiden å veckans återstående dagar förlängas utöver åtta timmar genom tillstånd av vederbörande myndighet eller överenskommelse mellan ovannämnda organisationer eller representanter. Den i detta moment medgivna förlängningen må dock i intet fall överskrida en timme.

3. Vederbörande myndighet äger medgiva längre daglig arbetstid:

a) för personer, vilkas veckoarbetstid enligt artikel 5 moment 1 icke överskrider 48 timmar någon vecka eller enligt artikel 6 ett genomsnitt av 48 timmar;

b) för personer, som vanligen i stor omfattning utföra hjälparbete eller vilkas arbete ofta avbrytes av perioder av enbar tillstädesvaro.

Artikel 8.

Vederbörande myndighet skall fastställa det högsta timantal, som må förflyta mellan arbetsdagens början och slut.

Artikel 9.

1. Vederbörande myndighet äger medgiva återvinnande inom en bestämd tidrymd av arbetstid, som gått förlorad till följd av oförutsedda händelser.

2. Vederbörande myndighet äger att vid tillämpning av denna artikel medgiva överskridande av de i föregående artiklar angivna gränser för arbetstiden.

Artikel 10.

Vederbörande myndighet äger att, med bestämmande av utsträckningen därav, medgiva överskridande av de i föregående artiklar angivna gränser för arbetstiden i sådana fall, då myndigheten är förvissad, att oundgängligen erforderlig, kvalificerad arbetskraft ej finnes att tillgå.

Artikel 11.

1. Denna artikel äger tillämpning vid:

a) olycksfall, skada å åkdonet, oförutsedd försening, rubbning eller avbrott i trafiktjänsten eller fall av force majeure;

b) oförutsedd frånvaro av en person, vilkens arbete är oundgängligen erforderligt och för vilken ersättare ej finnes att tillgå;

c) räddnings- eller hjälparbete i fall av jordbävning, översvämning, eldsvåda, epidemi eller annan olycka eller hemsökelse;

d) trängande och exceptionell nödvändighet att trygga utövningen av allmännyttig tjänst.

2. I de fall, då denna artikel äger tillämpning:

a) må de i föregående artiklar medgivna gränser för arbetstiden överskridas;

b) må den i artikel 14 stadgade perioden av fem timmar förlängas, och

c) må de i artiklar 15 och 16 föreskrivna vilotider förkortas,

dock endast i den mån så erfordras för utförande av oundgängligen nödvändigt arbete.

3. Arbetsgivaren eller ägaren av åkdonet åligger att inom tid och på sätt, som vederbörande myndighet föreskriver, lämna myndigheten meddelande om all den arbetstid, som utgjorts enligt denna artikel, jämte skälen därför.

Artikel 12.

1. De i föregående artiklar medgivna gränser må överskridas, dock endast i den mån så erfordras för utförande av arbeten, som äro oundgängligen påkallade till mötande av exceptionella behov beträffande:

a) av hotell utförda transporter av resande och deras bagage mellan hotellet och järnvägsstationen eller hamnen för ankomst eller avresa;

b) transporter, som utföras av begravningsbyråer.

2. Vederbörande myndighet skall bestämma de förhållanden, under vilka föregående moment äger tillämpning.

Artikel 13.

1. Vederbörande myndighet äger medgiva, att de i föregående artiklar angivna gränser för arbetstiden överskridas vid övertidsarbete, som utgöres enligt bestämmelserna i denna artikel.

2. Vederbörande myndighet äger att giva tillstånd till användande av övertidsarbete enligt bestämmelser, som böra föreskriva:

a) proceduren för tillstånds beviljande;

b) den lägsta löneförhöjningen för övertidsarbete, vilken förhöjning dock i intet fall må understiga 25 % av den normala lönen;

c) det högsta timantal, för vilket tillstånd må beviljas, och vilket i intet fall må överskrida:

i) sjuttiofem timmar för år i fall veckoarbetstiden är beräknad genomsnittligt med hänsyn till en tidrymd, överskridande en vecka;

ii) hundra timmar för år i fall veckoarbetstidens begränsning anses såsom en fast gräns, tillämplig på varje vecka.

3. I de länder, där det icke anses önskvärt att ställa ett bestämt antal övertidstimmar till företagens förfogande, må vederbörande myndighet medgiva, att de i föregående artiklar angivna gränser för arbetstiden överskridas under det villkor likväl, att all arbetstid, som utgöres med stöd av detta moment, skall betalas med en lön, som med minst 50 % överstiger den normala.

Artikel 14.

1. Ej må någon föra åkdon under längre sammanhängande tid än fem timmar.

2. Med hänsyn till föregående moment skola såsom sammanhängande tid anses två tidrymder, som icke är skilda av en mellantid, vars varaktighet bestämmes av vederbörande myndighet.

3. Vederbörande myndighet äger att från tillämpning av moment 1 fritaga sådana förare av åkdon, som äro tillförsäkrade tillräckliga mellantider genom avbrott, angivna i tidtabellen, eller föranledda av arbetets intermittenta beskaffenhet.

Artikel 15.

1. Varje person, å vilken denna konvention äger tillämpning, bör under loppet av varje period av tjugofyra timmar tillgodonjuta en vilotid, som omfattar minst tolv på varandra följande timmar.

2. Vederbörande myndighet äger medgiva, att den i moment 1 föreskrivna vilotiden förkortas vid viss tjänstgöring, som avbrytes genom vilotider av avsevärd längd.

3. Vederbörande myndighet äger medgiva, att vilotiden förkortas å ett bestämt antal dagar för vecka, dock må den genomsnittliga vilotiden för vecka icke understiga den i moment 1 föreskrivna kortaste vilotiden.

Artikel 16.

1. Varje person, å vilken denna konvention äger tillämpning, bör under loppet av varje period av sju dagar tillgodonjuta en vilotid, som omfattar

minst trettio på varandra följande timmar, av vilka minst tjugotvå falla inom samma kalenderdygn.

2. Vederbörande myndighet äger medgiva, att ett antal vilotider, motsvarande de i moment 1 angivna fordringarna, fördelas över en period, omfattande ett bestämt, högsta antal veckor, i stället för en dylik vilotid under loppet av varje period av sju dagar. I dylikt fall skall antalet vilotider minst motsvara antalet inom perioden fallande veckor, och den tid, som förflyter mellan två viloperioder, må icke överskrida tio dagar.

Artikel 17.

De beslut, som vederbörande myndighet meddelar enligt nedan uppräknade bestämmelser i denna konvention, böra fattas efter samråd med befintliga arbetsgivar- och arbetarorganisationer, som frågan kan angå:

Artikel:	Artikel:
2	10
3	11 moment 3
4 a) och b)	12 moment 2
5 moment 2	13
6	14 momenten 2 och 3
7 momenten 2 och 3	15 momenten 2 och 3
8	16 moment 2
9	18.

Artikel 18.

1. För att åvägabringa en effektiv tillämpning av bestämmelserna i denna konvention skall vederbörande myndighet upprätthålla ett kontrollsystem, vars tillämpning må anförtros åt yrkesinspektörerna, polisen, trafiktillsynen eller annan lämplig administrativ myndighet, och bör sådan kontroll utövas såväl i garage, magasin och andra lokaler som på vägarna.

2. Varje arbetsgivare skall föra en liggare enligt av vederbörande myndighet godkänt formulär för anteckning av de hos honom anställda personernas arbets- och vilotider. Denna liggare skall hållas tillgänglig för de övervakande myndigheterna under villkor, som bestämmas av vederbörande myndighet.

3. Vederbörande myndighet skall fastställa en standardform för individuell kontrollbok och föreskriva det sätt, varpå boken skall överlämnas till varje person, å vilken konventionen är tillämplig; varje sådan person skall medföra boken under sitt arbete, och i boken skola antecknas hans arbets- och vilotider på sätt vederbörande myndighet bestämmer.

Artikel 19.

1. Tillämpning av bestämmelserna i denna konvention må suspenderas av vederbörande myndighet men endast för en tidrymd, varunder sådan åtgärd är strängt oundgänglig och i fall, då så är nödvändigt med hänsyn till den nationella säkerheten.

2. Internationella arbetsbyrån skall omedelbart underrättas:

a) om varje suspension av tillämpningen av denna konventions bestämmelser samt om skälen därför;

b) om dagen, då suspensionen upphört.

Artikel 20.

De årliga rapporter rörande tillämpningen av denna konvention, vilka medlemsstaterna enligt artikel 22 i internationella arbetsorganisationens

konstitution skola avgiva, böra innefatta fullständiga upplysningar angående bl. a.:

a) de beslut, som fattats enligt artikel 2;

b) de beslut, som fattats enligt artikel 3, med angivande tillika av de skäl, på grund av vilka vederbörande myndighet funnit sig förvissad om beslutens berättigande;

c) varje tillämpning av bestämmelserna i artikel 5 moment 2;

d) varje tillämpning av bestämmelserna i artikel 6;

e) varje tillämpning av bestämmelserna i artikel 7, moment 2 eller 3;

f) varje beslut enligt artikel 8;

g) de förhållanden, varunder man tillämpat bestämmelserna i artiklar 10 eller 13, samt de författningar, som utfärdats i sådant syfte.

Artikel 21.

I enlighet med artikel 19 moment 11 i internationella arbetsorganisationens konstitution skall intet i denna konvention inverka på någon lag, dom, sedvänja eller överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetare, som tillförsäkrar arbetarna gynnsammare villkor än dem, som föreskrivas i denna konvention.

Artikel 22.

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola delgivas nationernas förbunds generalsekreterare och registreras av honom.

Artikel 23.

1. Denna konvention är bindande allenast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen, vilkas ratifikationer registrerats av generalsekreteraren.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikation registrerats av generalsekreteraren.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 24.

1. Varje medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives nationernas förbunds generalsekreterare för registrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den blivit registrerad.

2. Varje medlem, som ratificerat denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående moment nämnda tioårsperioden gör bruk av den i denna artikel stadgade uppsägningsrätten, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter, med iakttagande av de i denna artikel föreskrivna villkoren, uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 25.

1. Nationernas förbunds generalsekreterare skall underrätta direktören för internationella arbetsbyrån och samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. Då generalsekreteraren underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, skall generalsekrete-

raren fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag, då konventionen träder i kraft.

Artikel 26.

Vid utgången av varje tidrymd av tio år, räknat från denna konventions ikraftträdande, skall internationella arbetsbyråns styrelse förelägga generalkonferensen en redogörelse för konventionens tillämpning och taga under övervägande, huruvida det finnes anledning att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Artikel 27.

1. Ifall konferensen skulle antaga en ny konvention, innebärande revision, helt eller delvis, av förevarande konvention, och den nya konventionen icke föreskriver annat,

a) skall en medlems ratifikation av den nya, reviderade konventionen, för såvitt denna trätt i kraft, medföra omedelbar uppsägning av förevarande konvention, oberoende av vad i artikel 24 härovan stadgas;

b) skall från den dag, då den nya, reviderade konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbliva gällande till form och innehåll för de medlemmar, som ratificerat densamma och icke ratificera den nya, reviderade konventionen.

Artikel 28.

De franska och engelska texterna till denna konvention skola båda äga vitsord.

Bilaga K.

Rekommendation (nr 63) angående individuella kontrollböcker vid transport på väg.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde

och beslutit antaga vissa förslag till individuella kontrollböcker vid transport på väg, vilken fråga inbegripes under fjärde punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation, antager denna, den tjugoåttonde dagen i juni år ettusen niohundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående kontrollböcker (transport på väg) 1939»:

1. Varje medlem av internationella arbetsorganisationen bör upprätta ett standardformulär för individuell kontrollbok, som möjliggör kontroll av arbets- och vilotider för personer, å vilka konventionen angående arbets- och vilotider (transport på väg) 1939 äger tillämpning.

2. Den individuella kontrollboken bör upptaga rubriker rörande:

a) den tid, vid vilken arbetsdagen börjar, och den tid, vid vilken densamma slutar;

b) den tid, som ägnats åt arbete under loppet av åkdonets kringkörning;

c) den tid, som ägnats åt hjälparbeten;

d) perioder av enbar tillstädesvaro;

e) varaktigheten av infogade vilotider och av avbrott i arbetet, varunder föraren eller hans biträde fritt förfogar över sin tid;

f) varaktigheten av perioder av oavbruten körning;

g) perioder av veckovila;

h) eventuell förlängning av arbetstiden utöver dess normala gränser och de omständigheter, under vilka sådan förlängning förekommit.

3. Vederbörande myndighet skall bestämma de villkor, under vilka de individuella kontrollböckerna skola utlämnas.

4. 1) Föraren, biträdet eller arbetsgivaren, allt efter omständigheterna, skola åläggas att varje dag göra föreskrivna anteckningar under de olika rubrikerna i den individuella kontrollboken.

2) Beträffande sådana slag av transport, rörande vilka det skulle möta svårighet att meddela de uppgifter, som avses med rubrikerna b), c), d) och f) under moment 2, må föreskrivas införande allenast av uppgifter under rubrikerna a), e), g) och h).

3) Beträffande sådana slag av transport, som utföras enligt en fast tidtabell, må de detaljerade uppgifter, som avses med rubrikerna a)—f) under moment 2, ersättas med en redogörelse för den tidtabell, enligt vilken föraren eller hans biträde arbetar.

5. 1) Förare och biträden böra åläggas att alltid under sitt arbete bära på sig sin individuella kontrollbok och att på begäran förete den för tillsynsorganen.

2) Under förarens eller biträdets vilodagar bör den individuella kontrollboken lämnas i garaget och där tillhandahållas tillsynsorganen.

Bilaga L.

Rekommendation (nr 64) angående reglering av nattarbetet vid transport på väg.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde och beslutit antaga vissa förslag rörande reglering av nattarbete vid vägtransport, vilken fråga innefattas i fjärde punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation, antager denna den tjugoåttonde dagen i juni år ettusen niohundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående nattarbete (transport på väg) 1939»:

Med hänsyn till att det vid vissa slag av person- eller godstransport på väg är nödvändigt att utföra transport nattetid;

med hänsyn till att det, för att bereda de arbetare, som användas vid transport på väg, nödigt skydd och trygga trafiksäkerheten på vägarna, är det önskvärt, att de förhållanden, under vilka nattliga transporter äga rum, bliva föremål för reglering;

hemställer konferensen, att varje medlem av internationella arbetsorganisationen måtte tillämpa följande principer för reglering av nattarbetet för den vid transport på väg använda, resande personalen:

1. Vederbörande myndighet i varje land bör:
   a) bestämma de slag av transport, inom vilka regelbundet nattarbete må förekomma;
   b) angiva vad som utgör nattarbete.
2. I fall då nattarbetet är anordnat enligt tursystem, bör antalet nattarbetsperioder för en arbetare under tidrymden för tillämpning av samma turplan icke överskrida antalet dagarbetsperioder under samma tidrymd.

Bilaga M.

Rekommendation (nr 65) angående metoderna för reglering av arbetstiden vid transport på väg.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde och beslutit antaga vissa förslag rörande metoderna för reglering av arbetstiden vid transport på väg, vilken fråga innefattas i fjärde punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna den tjugoåttonde dagen i juni år ettusen niohundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående metoderna för reglering av arbetstiden (transport på väg) 1939»:

Med hänsyn till att i ett flertal länder systemet med kollektiva förhandlingar visat sig vara av stort värde för reglering av arbetsförhållandena;

med hänsyn till att detta system jämväl i viss omfattning tillämpas vid reglering av arbetstiden vid transport på väg och därvid givit goda resultat,

förordar konferensen följande:

Varje medlem av internationella arbetsorganisationen bör vid vidtagande av erforderliga åtgärder till främjande av den effektiva regleringen av arbetstiden för dag och vecka för sådana personer, på vilka konventionen angående arbets- och vilotider (transport på väg) 1939 äger tillämpning, taga under övervägande följande metoder:

a) verksam uppmuntran åt paritära organ för kollektiva förhandlingar, vilka organ upprättats genom överenskommelse mellan vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer, eller

b) upprättande genom lagstiftning av organ, som verka i samråd med dylika organisationer.

Bilaga N.

Rekommendation (nr 66) angående vilotider för yrkesförare av enskilda åkdon.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1939 till sitt tjugofemte sammanträde

och beslutit antaga vissa förslag rörande vilotider för yrkesförare av enskilda åkdon, vilken fråga innefattas i fjärde punkten på dagordningen för sammanträdet,

samt beslutit, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna den tjugoåttonde dagen i juni år ettusen niohundra trettionio efterföljande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående vilotider (privatchaufförer) 1939»:

Med hänsyn till att enligt konventionen angående arbets- och vilotider (vägtransport) 1939 vederbörande myndighet i varje land äger att från konventionens tillämpning undantaga förare av enskilt, uteslutande för personlig tjänst använt åkdon:

med hänsyn till att vederbörande myndighets utövning av denna rätt till undantagande icke bör medföra, att yrkesförare av enskilda åkdon berövas de vilotider, vartill de äro berättigade i lika grad som de personer, vilka icke kunna undantagas från konventionens tillämpning,

med hänsyn till att det för trafiksäkerheten på vägarna är nödvändigt att underkasta yrkesförare av enskilda åkdon bestämmelser rörande vilotider,

hemställer konferensen, att varje medlem av internationella arbetskonferensen måtte uppställa regler, varigenom åt yrkesförare av enskilda åkdon, använda uteslutande för personlig tjänst, skulle beredas vissa minimitider av vila för dag och vecka.

Stockholm 1940. Kungl. Boktryckeriet P. A. Norstedt & Söner.
395068